Ն. 5108 — 1902 ՄԱՐՏ 23 ՃՈՒՄԱ. ԷՐԹԷՍԻ — 1319 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 25 — ՕՆ ՍԷՔԻԶԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐՔԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ՍԹԱՆՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մէճմուայէ 20 ղշ.-տան

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇ ՏԸՐ

ՓՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

صاحب امتیاز: جیوه‌لکیان — (جریدهٔ شرقیه (۱۲۹۳ سنه‌سنده تأسیس اولنمشدر

DJERIDEI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2ննճի վէ 3իւնճի սահիֆէ ղշ. 5
4իւնճի սահիֆէ սաթըրը » 3

Իտարէխանէսի Սթանպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ-ա միւրաճաաթ օլունա։
Մէվատտը նաշիրյա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ աէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Պուլկարիսթանտա քիւլլիյէթլի մըգտարտա սաախթէ բուլ թապ խոլլմէսի իւզէրինէ, Պուլկարիսթան էմարէթի մէվգէի թէտավիւլէ հէնի բուլ վազ էյլէմէկէ գարար վէրմիշլէրտէն, միւխթէլիֆ ճինստէն 80 միլեօն ֆրանգլըգ բուլ սըբարըշ էյլէմիշ տիր։

—

Հապէշիսթան գրալը՝ կէլէճէք սլաֆ. օգոստոս նիհայէթլէրինտէ Եվրօբայա սէյահաթ իճրա իտէճէք տիր։

—

Կէչէնլէրտէ Բօրթ Սաիտին Հայէլարայ մահալլէսինտէ վագը պիր խանէտէն համկըն զուհուր իտէրէք, համընտաքի խանէյէ սիրայէթ իթմիշ, վէ օրատա իսքեան իտէն անա պապա վէ պիր գըզ իլէ էրքէք չճճուգտան իպարէթ պիր ֆամիլեայը խագտօգտան սօնրա, պիւսպիւթին չիտտէթինի արթըրմըշ վէ 32 խանէյի մահվ էյլէմիշ տիր։ Պու համկընտան տօլայը 350 քիշի մէսքէանսըզ գալմըշլար տըր։

—

Սօն վագթլարտա էքէյրէճէ Զինլի թալէպլէր Թահսիլը իւլում իչին Ճափօնա կէօնտէրիլմէքտէ իտիլէր։ Պու տէֆա Թօքիօտա պուլունան Զին սէֆիրի մէրգումուն թալէպլէրին Ճափօնտա իֆրաթ էֆքեարա իւլֆէթ էյլէտիքլէրինտէն արթըգ օրայա կէօնտէրիլմէմէլէրինի թավսիյէ էյլէմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Սէլամլըգ ալայը տիւն Համիտիյէ ճամիսինտէ իճրա պույրուլմըշ տըր։ Ըէսմը մէզքիւրէ սէյր իթմէք իւզրէ տաիրէի մախսուսէտէ Ինկիլթէրա վէ Հօլանտա սէֆիրլէրը վէ պաշ թէրճէմանլարը, Մ. վէ Մատամ Պըէմէր, տէվլ. Գամպէմպէր բաշա հազրէթլէրինին զէվճէսի հազըր պուլունմըշլար, վէ իզթիզա իտէնլէր իլթիֆաթը Շահանէյէ նաիլ օլմուշլար տըր։

—Հիւքիւմէթը Սէնիյէ հիսապընա Ալէմանիատան էվվէլքի կիւն 2030 սանտըգ Մավզէր ֆիշէնկլէրի Տէրսաատէյէ վիւրուտ իթմէքլէ, Կիւլհանէ ֆիշէնկ անպարընա չըգարըլմըշ վէ պիլմուայէնէ անպարլարա եէրլէշտիրիլմիշ տիր։

—Պու սէնէ Թիւրքիատա պուղտայ վէ սաիր մահսուլըն սալըգ-սէնէլէրտէն զայէթ պէրէքէթլի օլաճաղը՝ վիլայաթտան Տէրսաատէթէ վիւրուտ իտէն մալումաթտան անլաշըլմըշ տըր։

—Տիւն էօյլէն վագթը պիր զաթ՝ պօղչասընը պիր համմալա վէրիր վէ պէրապէրճէ Գալաթայա կէչէրէք թիւնէլէ կիրէրլէր։ Թիւնէլ եօլա չըգտըգլընտա, համմալ քէնտիսինի գարանլըգտա կէօրէրէք վէ իլք տէֆա օլարագ պունա թէսատիւֆ իթտիկինտէն, չաշըրըպ վէ պօղչայը պիր Թարաֆա ֆըրլաթարագ, քէնտինի գալտըրըմ տըշարը աթար։ Մէրգումըն քէնտինի քէմէր իլէ մակօն արասընտաքի օ տար մահալէ աթտըղը հալտէ հիչ պիր թէհլիքէյէ տիւչար օլմամասը բէք զիյատէ շայանը թէաճճիւպ տէյիլմի տիր։

Հալպուքի հագիգաթը հալ պէօյլէ տիր, վէ մէրգում հիչ պիր չէյ օլմադըղըն եօլտան կէրի տէօնիւպ Գալաթա ճիհէթինտէն չըգմըշ տըր։ Պէյօղլունտան ալաղը էնէն մակօն Գալաթա Թարաֆընտան 20 մէթրօ գատար պէրիտէ վէ եօլ իւզէրինտէ համմալըն էլինտէքի պօղչայը կէօրմիւշ տիր։

—Նէրէքէ Թաշըրատա, կէրէքէ Տէրսաատէթտէ տօղան, էվլէնէն վէ վէֆաթ իտէնլէրի խապէր վէրմէքէն իմամ վէ մուխթարլարտան ալընաճագ պէշ լիրա ճէզաի նագտիյի վէրմէքէ իլթիզամ էյլէյէնլէր հագգընտա միւէսսիր թէտպիրլէր իթթիխազը վիլայէթլէրէ իշար օլունմըշ տըր։

—Անատօլու շըմէնտօֆէրի գումբանեասը միւտիրը ումումիսի Մ. Զանտէրին հիւսնի խըտմէթինէ միւքեաֆաթէն մումաիլէյհէ Գուրճի տը Բրիւս նիշանընըն իքինճի ըիւթպէսի իհսան գըլընմըշ տըր։

—Տէրսաատէթ Ինկիլթէրրա սէֆարէթի ախաչէ միլլէթէրի գայմագամ Մօնգէլ՝ չարշէնպիհ կիւնիւ Սօֆիայա կիթմիշէրէք, Պուլկարիսթան հարպիյէ նազըրը ժէնէրալ Բարրիգօֆ վէ էրքեանը հարպիյէ րէիսի իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

—Իզմիրտէ 18 եաշընտա կիւզէլ պիր Ռում գըզը՝ կէչէն կիւն էվին մաթպախընտա քէնտի քէնտիսինի ասըպ թէլէֆ իթմէք իսթէմիշ իսէ տէ, թէսատիւֆէն թէյզէսի թարաֆընտան կէօրիւլիւպ գուրթարըլմըշ տըր։

—Պիր չօգ վագթտան պէրու Իզմիր գալըրթասընճա արանմագտա օլան մէշհուր գաչագ իլլըըկը Բիրհագօ կէչէն կիւն եագալանմըշ տըր։

—Կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ Հայտար-Բաշատան պիր սանտալա պինմիշ օլան 4 տէլիգանլըըն նէ օլտուգլարը պիլինէմէտիկինի խապէր իտիք։ Օ կիւնտէն պէրու պունլար հագգընտա պիր խապէր ալընամատըղը հալտէ, ախիրէն Մարմարա աչըգլարընտա գուրթուլտուգլարը տիւն իշիտիլմիշ տիր։ Պու 4 տէլիգանլը՝ սանտալը նասըլսա ագընթըյա գաբթըրըպ, 48 սաաթ աճ վէ սուսըզ գալմըշլար վէ նիհայէթ պունլարըն հալը ֆէլաքէթլէրի կէօրիւլիւպ գուրթարըլմըշլար տըր։

ՕՐՏԷՆՊՈՒՐԿ ԿՐԱՆՏՈՒԳԱՍԸ

Օրտէնպուրկ կրանտուգասը Ֆրէտէրիգ Օքիւսթ վէ զէվճէսի Էլիզապէթ վէ գըզը տիւչէս Շարլօթ տիւն Սէլամլըգ ալայընը սէյր իթմէք իւզրէ գասրը ալիտէ պուլունտուգլարընտան, Զաթը հազրէթը Բատիշահի ասքէր թարաֆընտան պիր ըէսմը կէչիտ իճրասընը էմր ու ֆէրման պույուրմուշլար, վէ միւշարէլէյհիւմա հազարաթը Սէլամլըգ ալայընտան սօնրա իճրա օլունան պու ըէսմը կէչիտի սէյր իլէ ասքէրին հէր ճիհէթչէ կէօսթէրտիկի ասարը ինթիզամը թագտիր իթմիշլէր տիր։

Միւշարէլէյհիւմա կրանտուգ վէ կրանտուչէս իլէ գըզլար վէ մայէթլէրի տիւն սաաթ 4 պուչուգ բատտէլէրինտէ Թօբխանէ աչըգլարընտա պուլունան «Լէչգավ» թէնէզզիւհ սէֆինէսինտէն գայըգլարա պինէրէք Թօբխանէ ըըխթըմընա չըգմըշլար տըր։

Պու էսնատէ միւշարէլէյհիւմա հազարաթընըն եանլարընտա ումում մայէթլէրի իլէ պէրապէր մէհմանտարլարը Շաքիր Տէվֆէթ Միւլքիյէ տաիրէսի ագասընտան տէվլ. Թուրխան բաշա իլէ սաատ. Աճմէտ Ալի բաշա հազարաթը վէ հավէրանը Շահանէտէն պազը զէվաթ պուլունմըշլար տըր։

Կրանտուգ, կրանտուչէս վէ գըզլարը՝ ըըխթըմտա չըգտըգլարընտա, Խաս Ախըրտան թախսիս օլունան արապալարա պինմիշլէր, վէ սաաթ 5 բատտէլէրինտէ սէրայը Հիւմայունա միւվասալէթ իտէրէք, արապալարտան էնմիշլէր վէ տաիրէի մախսուսէյէ ազիմէթ էյլէմիշլէր տիր։ Պիր ազ սօնրա Ալէմանիա սէֆիրի պարօն Մարշալ իլէ զէվճէսի վէ սէֆարէթ պաշ քեաթիպի վէ ախաչէ միլլէթլէրի վէ իքինճի թէրճէմանը տախի տաիրէի մախսուսէյէ կէլմիշլէր տիր։

Միւշարէլէյհիւմ ճիւզի պիր միւտտէթ խաթիրախազթ էյլէտիքտէն սօնրա քէնտիլէրինէ չայլար, բասթալար իքրամ գըլընմըշ տըր։ Պու էսնատէ սաաթ 5 պուչուգը կէչմիշ, վէ Զաթը հազրէթը Բատիշահի ճումա նամազըը էտա իթմէք իւզրէ իւրին փայթօնլար օլտուգլարը հալտէ Համիտիյէ ճամիսինէ ազիմէթ իթմիշլէր տիր։ Կրանտուգ վէ կրանտուչէս իլէ գըզլարը՝ քէօշքտէն սէյր էյլէմիշլէր տիր։

Զաթը հազրէթը Բատիշահի՝ ճամիտէն պուլունտուգլարը սըրատա քէօշքիւն իթթիսալընտաքի տաիրէի մախսուսէտէ պիր պիւֆէ թէրթիպ օլունարագ, միսաֆիրլէրէ իքրամտէ օլունմըշ տըր։

Զաթը հազրէթը Բատիշահի նամազտան սօնրա, սաաթ 6 պուչուգ գարարլարընտա ճամիտէն աւտէթլէ Մապէյնը Հիւմայուն տաիրէի ֆախիրէսինէ ավտէթ պույուրմուշլար տըր։

Զաթը հազրէթը Բատիշահի կրանտուգ վէ կրանտուչէս իլէ գըզլարընը վէ Ալէմանիա սէֆիրի պարօն Մարշալ իլէ զէվճէսինի Մապէյնը Հիւմայուն տաիրէսինէ տավէթ պույուրմուշլար, վէ պունըն իւզրինէ միւշարէլէյհիւմ հազարաթը մէզքիւր տաիրէյէ ազիմէթ իթմիշլէր տիր։

Ըէսմը կէչիտ պաշլանաճաղը սըրատա իքինճի ֆըրգա գումանտանը տէվլ. Շէվքէթ բաշա հազրէթլէրի՝ ըէսմը կէչիտ գումանտասընը վէրմիշ, վէ էվվէլա մուզիգա Համիտիյէ մարշը իլէ Ալէման մարշընը թէրէննիւմ էյլէմիշ տիր։ Մարշլարըն խիթամընտա միւշարէլէյհ Շէվքէթ բաշա հազրէթլէրի՝ «արշ» գումանտասընը վէրմէսի իլէ ըէսմը կէչիտ հավասը թէրէննիւմէ պաշլամըշ տըր։

Ըէսմը կէչիտէ իշթիրաք իտէն ասքէր՝ եօգարըքի թէրթիպը մախսուս տախիլինտէ իքինճի ֆըրգա գումանտանլըգ տաիրէսի էօնիւնտէն կէչէրէք, Մապէյնը Հիւմայուն տաիրէսի էօնիւնտէն միւրուր իլէ Համիտիյէ ճամիսինէ տօղրու կիթմիշլէր տիր։ Նիզամիյէ, պահրիյէ, Թօբճու ալայ վէ Թապուրլարընըն կէչտիկի սըրատա մուսիգա թէրէննիւմէ տէվամ իթմիշ, սիւվարի ալայլարընըն միւրուրի սըրասընտա տախի հէր ալայըն քէնտի պանտօսը թէրէննիւմսազ օլմուշ տըր։

Ըէսմը կէչիտէ պաշլանմազտան էվվէլ, իքինճի ֆըրգայի Հիւմայուն գումանտանը տէվլ. Շէվքէթ բաշա հազրէթլէրի իլէ պիրինճի ֆըրգայի Հիւմայուն գումանտանը տէվլ. Սաատէտտին բաշա վէ սիւվարի էրթօղրուլ ալայը գումանտանը սաատ. Սիւլէյման բաշա հազարաթը Մապէյնը Հիւմայուն տաիրէսի էօնիւնէ կէլէրէք, ըէսմը սէլամը ասքէրիյի իֆա էյլէտիքտէն սօնրա մէվգըի մախսուսլարընտա տուրմուշլար տըր։

Ըէսմը կէչիտ սաաթ 7յէ 10 գալա պաշլանմըշ, վէ 7 պուչուգտա խիթամ պուլմուշ տըր։

Կրանտուգ՝ կէօրտիւկի ասարը ինթիզամտան տօլայը, թագտիրաթընը Զաթը հազրէթը Բատիշահիյէ արզ էյլէտիքտէն սօնրա, սէֆիր պարօն Մարշալ, միւսաֆիրլէր, միհմանտարլարը տէվլ. Թուրխան բաշա վէ մայէթը Սէնիյէ էրքեանը հարպիյէ միւշիրի տէվլ. Շաքիր բաշա, Թէշրիֆաթի Ումումիյէ Նազըրը աթուֆ. Իպրահիմ պէյ, ֆէրիգ սաատ. Աճմէտ Ալի բաշա հազարաթըյլա գայմագամ Ապտուլլահ պէյ՝ Խաս Ախըր արապալարըյլա Մէրասիմ տաիրէսինէ կիթմիշլէր տիր։

Կրանտուգ վէ կրանտուչէս տաիրէի ֆախիրէյէ ազիմէթլէրինտէն էվվէլ, Զինի ֆապրիգասըյլա, Խաս Ախըրը վէ Խաս Պաղչէյի սէյր էյլէմիշլէր տիր։

Միւշարէլէյհիւմ վէ միհմանտարլարը՝ տաիրէի մախսուսէյէ ավտէթ էյլէտիքտէն սօնրա, քէնտիլէրինէ չայ գիյաֆէթի վէրիլմիշ, վէ պիր միւտտէթ խաթիրախազթ սաաթ 9ը 20 կէչէրէք միհմանտարլարը տաիրէի մախսուսէտէն չըգարագ արապալարլա Թօբխանէ ըըխթըմընա միւվասալէթ, վէ օրատան գայըգլարլա «Լէչգավ» թէնէզզիւհ վաբօրընա ազիմէթ էյլէմիշլէր տիր։ Եարըմ սաաթ սօնրա օրատան թէքրար գայըգլարա պինէրէք Թօբխանէ ըըխթըմընա կէլմիշլէր, վէ արապալարլա Տօլմա Պաղչէ կազխանէսի թարիգիյլէ Շիշլիյէ գատար պիր թէնէզզիւհ իճրա, վէ պատէհու սաաթ 11 պուչուգտա Պէյօղլու Թարլապաշընտա ավտէթ էյլէմիշլէր տիր։

Տիւն կէճէ կրանտուգ վէ կրանտուչէս՝ «Լէչգավ» թէնէզզիւհ վաբօրընտա միհմանտարլարը բազըլար հազարաթըյլա Ալէմանիա սէֆիրինին շէրէֆինէ օլարագ պիր զիյաֆէթ վէրմիշլէր տիր։

* * *

Թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն կրանտուգ Օրտէնպուրկա մուրասսա իմթիյազ, վէ զէվճէսի իլէ գըզընա Շէֆգաթ նիշանընըն ըիւթպէլէրտէն Շէֆգաթ, վէ մայէթի էֆրատընա միւխթէլիֆ ըիւթպէլէրտէն նիշանլար իհսան պույուրմուշ տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Իրան վէ Հինտիսթան Առաջնորդը օլուպ իքի այտան պէրու Թէհրանտա պուլունան Այվազեան Տ. Սահակ Սրբազան՝ յունվար 20տէ Իրան Սատրազամը Աթապէկը Ազամ իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։ Աթապէկը Ազամ պիր մուհիպպը գատիմ կիպի Էրմէնի Առաջնորդընը քէմալը սամիմիյէթլէ գապուլ իթմիշ տիր։ Տ. Սահակ Սրբազան՝ Ս. Էջմիածին Սրբազան Կաթողիկոսընըն սէլամլարընը Սատրազամը միւշարէլէյհէ թէպլիղ իթտիկինտէ, Աթապէկը Ազամ՝ Ս. Էջմիածինի մէտհ ու սէնա իթմիշ, վէ պիլխասսա կէչէն սէնէ Մուզաֆֆէրէտտին Շահ հազրէթլէրի իլէ պէրապէր Էջմիածինէ իթտիկի զիյարէթի վէ օ միւնասէպէթլէ վագը օլան պէյանաթը սամիմանէյի քէմալը թէվէճճիւհ վէ մէմնունիյէթլէ եատ ու թիզքեար էյլէմիշ տիր։ Պատէհու Աթապէկը Ազամ՝ Իրան էրմէնիլէրինտէն քէմալը մէմնունիյէթլէ վէ պիր լիսանը տօսթանէ իլէ պահս իթմիշ, վէ Էրմէնիլէրին քէնտի սէնաաթ վէ թիճարէթլէրիյլէ Իրանտա պիր վազիֆէի միւֆիտէ իֆա իթտիքլէրի վէ մէմլէքէթին թէզայիւտը սէրվէթինէ աշիքեար մուավէնէթ էյլէտիքլէրի ճիհէթլէ՝ քէնտի հըմայէթը տօսթանէսինէ էմին օլապիլիր օլտուգլարընը՝ Այվազեան Տ. Սահակ Արքեպիսկոպոսա թէմին էյլէմիշ տիր։ Ռուհանիի մումաիլէյհ՝ պազը ռուհանի վէ մէքթէպ մէսէլէլէրինին հալլ ու թէսվիյէսի խուսուսընտա Իրան Սատրազամընըն մուավէնէթինի թէէմին իթտիքտէն սօնրա, միւշարէլէյհլէ վէտալաշըպ միւֆարէգաթ իթմիշ տիր։

—

Բաթրիգ Օրմանեան Ամեն. Տ. Մաղաքիա Սրբազան հազրէթլէրի՝ էվվէլքի ագշամ Իւսկիւտարա կիթտիկինտէ, միլլի Որբանոցըն եարըլաճաղը արսայը կէօզտէն կէչիրմիշ տիր։ Մալիւմ օլտուղը իւզրէ, պու արսանըն միլլի վագֆ օլուպ օլմատըղը՝ պիր գօմիսիօն թարաֆընտան թէտգիգ օլունմըշ, վէ Կարապետ գալֆանըն պրագտըղը վագֆ հալընըզ պիր միւլք վագֆ տէյիլ՝ հաթթա միւթէվէլլիսինին տէ միւլքէ օլտուղը իսպաթ իտիլմիշ տիր։ Մէզքիւր վագֆէթին միւթէվէլլիսի միւլքէ օլտուղընը մա թահգիգ իթմէք իչին պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունմըշ իսէ տէ, պու գօմիսիօն ատալը իճթիմա իթմէմիշ վէ պու հալը միւշէվվէշտէ միւլքէթին մէնֆաաթընը թէէմին իթմէք գապիլ օլամամըշ օլտուղընտան, Պէշիքթաշ քիլիսէսի Թաղ. Խորհուրդ. Ատենապետի Խօրասանճեան Խաչիկ էֆ. գօմիսիօնլար թէճէմմիւ իտտուպ տա միւզաքէրաթըն պիր նէթիճէսի կէօրիւլմէճէյէ գատար պայն ալըպ սաթըան սաթմաճաղընը անլամըշ, վէ Սողոմիկ հանըմըն՝ Պալեան խանէտանընըն պէօյլէյի սըֆաթըյլա չէրան միւթէվէլլի օլտուղընա գումվէթ վէրմէք վէ վագֆը մէզքիւրըն իտարէսինէ մումաիլէյհանըն զայըը միւգթէտիր օլմասը իտտաասընըն նազէրը վէ նիզամըզ օլտուղընը իսպաթ իթմէք իւզրէ Էվգաֆ միւֆէթթիշլիկինէ միւրաճաաթ իթմիշ տիր։ Տիկէր թարաֆտան Տիկին Սօֆիկ Փափազեան տախի Պալեան միւթէվէֆֆա Սարգիս պէյին պէր հայաթ իքէն քէնտիսինի վէքիլ նասպ իթտիկինէ, վէ Սողոմիկ հանըմըն իգթիտարսըզլըղը սէպէպիյլէ վագֆը մէզքիւրը քէնտիսինին իտարէ իթմէսի լազըմ կէլտիկինէ իսրար իթմէքտէ տիր։ Պու կիւն Էվգաֆ միւֆէթթիշլիկի՝ վագֆը մէզքիւրըն միւթէվէլլիսի քիմ օլապիլիր օլտուղընա հիւքիւմ գարարընը վէրէճէք տիր։ Պիր թարաֆտան Բաթրիգխանէ՝ վագֆը մէզքիւր միւթէվէլլիսի միւլքէթ օլտուղընա իսրար իթմէքտէ, վէ թարաֆը տիկէրտէն միւթէվէլլիլիսի թային իթմէք իչին մուհաքէմէ վուգու պուլտուղը հալտէ, Բաթրիգխանէնին միւտախալէ իթմէքսի, վէ վագֆը մէզքիւրըն միւթէվէլլիսի միւլքէթ օլտուղընա գանի օլունմըշլարըն պիր չէյ սէօյլէմէմէսի վէ պիր չէյ եափմամասը զալիպ տիր։ Հէր հալտէ մէսէլէնին բրաթիգ (ֆիիլի) ճիհէթի՝ Խօրասանճեան էֆ.նին թաագիպ իթտիկի մուամէլէ օլուպ, վագֆը մէզքիւր՝ միւլքէթին օլմագլա պէրապէր, միւթէվէլլիսի՝ խանէտանը մումաիլէյհ աղասընտան պիրի օլապիլիր, վէ մուխալիֆ խարար՝ պիր չէյէ եարամազ։ Էվգաֆ միւֆէթթիշլիկի Սողոմիկ հանըմըն միւթէվէլլիլիկինի իսպաթ ու թաստիգ իտէր իսէ, մումաիլէյհա գատըն՝ մէզքիւր արսայը մէճճանէն Որբանոցա իհտա իթմէկէ, վէ անտէն սօնրա իճրա օլունաճագ մուամէլաթը ֆէրաղիյէտէն քէմաֆիլսապըգ 100տէ 60ընը Պէշիքթաշ քիլիսէսինէ թէրք էյլէմէկէ մուվաֆագաթ իտիյօր։ Բիլախարէ մէզքիւր պու հուգուգատանիճէ սէնէլէրտէն պէրու մահրում օլմուշ իտի։

—

Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի տիւն Իւսկիւտար Ս. Խաչ քիլիսէսինտէ պիր քարոզ սէօյլէյէրէք, Մեծատուն իլէ Աղքատ Ղազարոս մէսէլինի մուգայէսէ իթթիխազ իթմիշ, վէ ճէմաաթը ումումը խայլի թէշվիգ էյլէմիշտիր։ Պատէհու Բաթրիգը միւշարէլէյհ՝ մահալլի Թաղ. Խորհուրդ վէ Հոգաբարձութիւն ազասըյլա պէրապէր Ս. Խաչ մէքթէպինի վէ Մանկապարտէզի զիյարէթ իթմիշ, վէ էօյլէյին Փէրատեան էֆ.նին խանէսինտէ թաամ իթտիքտէն սօնրա, Պէրպէրեան վէ Իճատիյէքի Ներսէսեան մէքթէպինի զիյարէթ էյլէմիշ վէ պիւճիւմլէ շակիրտանը չէքէր թէվզի օլունմըշ տըր։

Կէլէճէք բազար էրթէսի ագշամը Բաթրիգը միւշարէլէյհ թէքրար Իւսկիւտարա ազիմէթ իտէրէք, կէճէ Սուրենեան պիրատէր էֆ.լէրին խանէսինտէ միւսաֆիր օլաճագ, վէ էրթէսի սալը կիւնիւ Եէնի Մահալլէ Ս. Կարապետ քիլիսէսինտէ քարոզ սէօյլէյէճէք տիր։

Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի՝ բէնճշէնպիհ ագշամը Իւսկիւտար միլլի գապրիսթանընը տախի զիյարէթ իթմիշ, վէ գապրիսթանը մէզքիւրըն թէզյինինէ սայ ու զայրէթ իտէն Փանոսեան էֆ.նին հիմմէթինտէն տօլայը պէյանը մէմնունիյէթ իտէրէք թէշվիգամիզ սէօզլէր իրատ էյլէմիշ տիր։

—

Եարընքի բազար կիւնիւ Պէյօղլունտա Թէբէ Պաշը Պէլէտիյէ Թէաթրօսընտա Ս. Փրկիչ խասթախանէսինէ իանէթէն վուգու պուլաճագ գօնսէր ճէմիյէթինտէ Շէհր էմինի տէվլ. Ռըտվան բաշա հազրէթլէրի տախի հազըր պուլունաճագ տըր։ Բաշի միւշարէլէյհ հազրէթլէրի՝ մէմուրիյէթը ճէլիլէլէրի տաիրէսինտէ մէզքիւր խասթախանէյէ մուավէնէթտէ պուլունմըշ վէ սէնէվի գօնսէր ճէմիյէթլէրինէ տէ պիլէթիլէ հիմմէթ ու իանէ էյլէմիշ տիր։ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի մէզքիւր գօնսէրին ռուխսաթը վէրիլմիշ օլմասընտան տօլայը պու կիւն Մապէյնը Հիւմայունը Միւլքիւքեանէյէ պիր թէշէքքիւր մազպաթասը արզ ու թագտիմ էյլէյէճէք տիր։

Թէրթիպաթ գօմիսիօնը՝ մէզքիւր գօնսէրտէ հազըր պուլունաճագլարըն իսթիրահաթը իչին շիմտիտէն հէր թէտպիրի իթթիխազ էյլէմիշ տիր։ Տիկէր թարաֆտան մէզքիւր գօնսէր իչին 1000 պիլէթ թապ իտիլմիշ օլուպ, սալօնը պու մըգտարտան զիյատէ նուֆուսը իսթիապ իտէմէյէճէկինտէն, պիր պիլէթ իլէ պիր քիշիտէն զիյատէ քիմսէնին նէ քէնտիսի կիրմէմէսի վէ նէ տէ տիկէրլէրինէ կիրմէկէ վէսիլէ վէրմէսի իչին մէզքիւր ճէմիյէթէ կիթմէսի արզու օլունուր։

—

Հալէպին Պէլէն գազասընտան 10 գատար էրմէնի վէ էրմէնի Գաթօլիգ Ցարութիւն քահանայ իլէ պէրապէր պիր թագըմ սուի խալիմալաթ վէ գանունսըզլըգլարտա պուլունմըշ օլտուգլարընտան տօլայը մավգուֆէն պուլունարագ, Հալէպ ճէզա մահքէմէսի հուզուրընտա ալէնէն մուհաքէմէ իտիլմիշլէրտիր։ Պունլարտան 10 աշխարհականըն պէրաէթլէրինէ գարար վէրիլիպ, խալընըզ Ցարութիւն քահանայ 1 սէնէ միւտտէթլէ մահպուսիյէթէ մահքէում օլմուշ տըր։ Մահալլի միւտտաիի ումումիլիկի մահքէմէի թէմիզզէ միւրաճաաթ իթմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Վիէննա 4 ապրիլ.— Մէճլիսը իմբէրաթօրի Աւսթրիա վէ Մաճառիսթանա մախսուս պիւտճէյի գապուլ իլէ վէ Թօքճլընըն գըլմէն թէգքիպ իննէ գարար վէրմիշ տիր։

Մատրիտ 4 ապրիլ.—Հիւքիւմէթ՝ ըՍաբանիա Պանգասընա տաիր օլան լայիհայը Մէճլիսը մէպուսանըն թէշքիլինէ գատար թէէխիր իթմիշ տիր։

Տրէզտ 4 ապրիլ.—Սագսօնիա գրալը՝ պու կիւն Հօլանտա րէիսը վիւքէլասը Մ. Քիւյբէրի գապուլ իթմիշ տիր։

Պէրլին 4 ապրիլ.—Պիր Ալէման պանքէր հէյէթի թարաֆընտան թէտավիւլէ չըգարըլան Ռուս իսթիգրազը պէօյլէ պիր մուվաֆֆագըյէթէ նաիլ օլմուշ տըր։ Ալէման, Հօլանտա վէ Ռուսիա՝ իսթիգրազը մէզքիւրը եիւզ գաթտան զիյատէ իմզալամըշլար տըր։ Մըգտարը 393 միլեօն ֆր.տան իպարէթ իտի։

Լօնտրա 4 ապրիլ. — Ժէնէրալ լօրտ Քիչնէրին չէքտիկի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, խայլիճէ Պօէրլէր՝ Քիվիէր Հայթ ճիվարընտա չէթին պիր մուհարէպէտէն սօնրա կէրի բիւսկիւրթիւլմիշլէր տիր։ Ինկիլիզլէրին զայիաթը բէք չօգ օլմուշ տըր։

Բարիզ 4 ապրիլ.—Հապէշ սէրայընտա մէմուր Զուկգէրլայը միւհէնտիս Մ. Իլկին թէէմինինէ կէօրէ, իմբէրաթօր Մէնէլիք՝ պու սէնէ զարֆընտա Եվրօբայա կէլէճէք տիր։

ՎԷՆԷՏԻԿ ՄԻՒԼԱՔԱԹԸ ՎԷ ԻԹԹԻՖԱՔԸ ՄԻՒՍԷԼԼԷՍԻՆ ԹԷՃՏԻՏԻ

ՊԱԶԸ ՄԻՒԹԱԼԷԱԹ

Եվրօբա տեվլէթլէրինին բօլիթիգասընը իտարէ իտէն տիբլօմաթլար իքի ճիհա մուհիմմ իշ իլէ մէշղուլ պուլունըյօրլար։

«Էվվէլա՝» տախիլի բօլիթիգասը՝ Բարլամէնթօ էքսէրիյէթինին մուհաֆազասը։ Վէ՝

«Սանիէն՝» խարիճի բօլիթիգասը՝ մեմլեքեթին էմնիյէթ վէ մունասեպաթընը թէհլիքէտէն արի պուլունտուրմագ։

Բու իքի ճիհա իշթիգալըն հէր իքիսի տէ էյյէմ վէ ֆէվգէլատէ մուհիմմ պուլունմագտա տըր։

Զիրա էյէր Բարլամէնթօտա էքսէրիյէթ պօզուլուրսա՝ գապինէթօ՝ իսթիֆայա մէճպուր օլուր քի՝ բօլիթիգասընը մեմլեքեթի իչին խայըրլը աատ իտէն պիր տիբլօմաթըն—քէնտի չալըշը չերէֆ արզու վէ իտաասընտան պաշգա— պիննէթիճէ մեմլեքեթինին մէնաֆիի նօգթայի նազարընտան տա արզու իթմէյէճէկի չէյլէրտէն տիր։

Հալպու քի՝ Բարլամէնթօլարտա էքսէրիյէթլէր քէնտիլիկլէրինտէն թէշէքքիւլ իթմէզլէր։ Միւխթէլիֆ ֆըրգալարըն պիրլէշմէլէրիյլէ թէշէքքիւլ օլունուրլար։ Օ միւխթէլիֆ ֆըրգալար իսէ՝ էքսէրիա տախիլի —վէ պազըն տէ խարիճի— բօլիթիգա հագգընտա ճըհա ճըհա միւթալէալէրտէ պուլունարագ, գապինէթօլարտան օ միւթալէալէրի հագգընտա թէաահհիւտլէր թալէպ էյլէրլէր։

Իշթէ կիւճլիւք պու նօգթատան զուհուր իթմէքտէ տիր։

Ալէմանիատա, Ինկիլթէրատա, Ֆրանսատա —էլհասըլ Եվրօբա մեմալիքինտէ պաշ վէքիլ օլան զաթ էյէր մեմլեքեթին տախիլի բօլիթիգասընտա իարաճալը չէյլէրի՝ ֆըրգալարըն էֆքեարընը նազարը տիգգաթա ալմագլըզըն թային իտէպիլիր իսէ, վազիֆէսի գոլայ սատէ վէ գոլայ օլուր իտի։ Հալպու քի էօյլէ տէյիլ տիր։ Մեմլեքեթին մէնաֆիինին միւգթէզիյաթընտան պաշգա, ֆըրգալարըն էմէլլէրի միւգթէզիյաթըն տա նազարը տիգգաթա ալմագ իճապ իտէր։ Զիրա՝ գապինէթօյը էքսէրիյէթին մուավենէթինէ մազհար իթմէք՝ անճագ պու սայէտէ միւմքին տիր։ Սըրֆ մեմլեքեթին մէնաֆիինին նազարիյաթը (թէօրի) իլէ իշթիգալ իտէն պիր գապինէթօ՝ 24 սաաթ զարֆընտա աչաղըլըլմէաթէ գալըր, իսթիֆայա մէճպուր օլաճաղը մուհագգագ տըր։

Խարիճի բօլիթիգա տա հաքէզա։ Նէ՞ գատար գօլայ պիր չէյ օլուր իտի քի՝ պիր պաշ վէքիլ իլէ պիր խարիճիյէ նազըրը մեմլեքեթին չան ու նուֆուզընըն արթմասը վէ էմնիյէթը խարիճիյէսի նէ՞ կիպի թէտաբիրէ լիւզում կէօսթէրմէքտէ իսէ, օ թէտաբիրի՝ պաշգա գայտըր պիրինա պուլունմագըզըն իճրա իտէպիլսինլէր, օ թէտաբիրէ թէվէսսիւլ էյլէմէքլէրի սըրատա գարշըլարընա կէօնուլէճէք միւշքիլաթ չըգմասըն։

Հալպու քի՝ պունըն տա խարմագ միւմքին տէյիլ տիր. զիրա՝ էվվէլա՝ Բարլամէնթօ ֆըրգալարընըն պիրգաթ խարիճի բօլիթիգա հագգընտաքի էմէլլէրինի նազարը տիգգաթա ալմագ իճապ իթմէքտէ տիր։ Սանիյէն՝ սայիրէ մաւլիւմ, վէ մեմալիքի մէշհէմէլիյէ կիպի տախիլի բօլիթիգայա տահի պիր թաալլում իշլէր տահա վար տըր քի՝ թէհլիքէլէրի տօղրուտան տօղրույա խարիճի բօլիթիգա իւզէրինտէ կէօրիւնիւր, վէ չօգ քերրէ՝ մեմլեքեթին խարիճի մունասեպաթընը տօղրուտան տօղրույա րախնէտար իտէրլէր։

Իշթէ պու սեպեպլէր իլէ՝ գապինէթօլարըն ֆաալիյէթի աթիտէքի զայիֆ տար հուտուտ իչինտէ պուլունմագ վէ պէօյլէ խօրգունճլուգլարը մուճիպ օլմագտա տըր։

«Խարիճի բօլիթիգանըն միւգթէզիյաթը իլէ տախիլի բօլիթիգանըն իճապաթը արասընտա իթիլաֆ բէյտա իթմէք։»

* * *

Բունը պէօյլէ սէօյլէմէք գօլայ տըր ամմա, թաթպիգի գատար միւշքիլ պիր իշ հագգընտա բէք ազ թէսատիւֆ օլունուր։

Զիրա՝ տախիլի բօլիթիգանըն իճապաթը բէք չօգ քերրէ՝ խարիճի բօլիթիգա իճապաթընըն զըտտը պուլունմագտա տըր։

Բու զըտտիյէթ արասընտա իթիլաֆ հասըլ իտէրէք, պիր մուվաֆֆագիյէթ հասըլ իթմէք իսէ՝ հագիգաթէն էն կիւճ իշլէրտէն տիր։

Զէմանըմըզտա մահիր տիբլօմաթ օլմագ, խալընըզ հագիգաթը թէֆրիգ իթմէքտէ վէ մէնաֆիի տանըմագտա տէյիլ տիր։ Մահիր տիբլօմաթ օլմագ իչին տահա ֆազլա պիր չէյ լիւզում վար տըր քի՝ օ տա՝ օ անլաշըլան հագիգաթ վէ օ կէօրիւլէն մէնաֆիի տաիրէսինտէ թաթպիգաթա մուվաֆֆագ օլմագ տըր։

Ալէմանիա իմթիհատընը միւճէտ տէ կէթիրմէք խայըրլը պիր իշ օլաճաղընը՝ նազարիյաթ նօգթայի նազարընտան բէք չօգ անլայան օլմուշ պուլունուրլար։ Ֆագաթ՝ խալընըզ Բիսմարգ վար տըր քի՝ վաթանը իչին խայըրլը օլան օ իշի պաշա չըգարապիլտի։ Բիսմարգա պէօյլէ պիր տիբլօմաթ նամը վէրիլմէսի՝ օ խայըրը անլամըշ օլմասը իչին տէյիլ, օնու պաշա չըգարմըշ պուլունմասը իչին տիր։

Բու իսէ՝ խարիճի բօլիթիգատան պաշգա՝ տախիլի բօլիթիգատա— վէ պաշլըճա Բարլամէնթօ էքսէրիյէթինին մուհաֆազասընտա— տախի՝ պէօյլէ պիր մէհարէթէ մալիք պուլունմագլըղա մէվգուֆ տըր։

Ֆիլհագիգա՝ Բիսմարգ—քի չալըշմա մուամելաթընտա էն սըրթ տամմարատան պիրի իտի—իշ Բարլամէնթօ էքսէրիյէթինի մուհաֆազա իչին թէտաբիրլէր իթթիխազընտա կէօրիւլէն միւլայիմ ատամ օլուրտը։ Բիսմարգ՝ քէնտի ասքէրի սէրթլիկինին ալթընտա՝ իճապը հալէ անլար վէ էլլէքինի տայմա օ իճապաթըն էսասլը րիւզկեար թարաֆընա աչար պիր միւլայէմէթէ մալիք իտի։ Օ միւլայէմէթին էսէրլէրինի էյէր Բարլամէնթօտա կըրաաթ իթտիկի նութուգլարտա արարսագ, պուլուրուզ. զիրա օ նութուգլարտա գանտըրմագ իչին մուհաքեմէտէն զիյատէ իթտիհատ իթմէք իչին թէհավիլլէր կէօրիւրիզ. Բիսմարգըն միւլայէմէթի սէնէլէրճէ տուրմուշ օլան ֆըրգալար իլէ սօնրա պարըշմասը, վէ սէնէլէրճէ իթթիֆագ իթտիկի չիտտէթ թէտաբիրլէրինի պիլահարէ լաղվ վէ միւլայէմէթէ թէպտիլ իթմէսի խուսուսլարընտա տըր։

Բու ճիհէթլէր իլէ Բիսմարգ գատար «չէմպէր-ատամը» պիր տիբլօմաթ հագիգաթէն բէք ազ թասատիւֆ իտիլէպիլիր։

* * *

Բիսմարգըն բօլիթիգա սահնէսինտէն չէքիլտիկի զէմանտան պէրի՝ Ալէմանիա Րէյխսթագ մէճլիսինտէ ֆըրգալարըն իտարէ վէ թալիպլէրի կիթտիքճէ թէվէսսիւ էյլէմիշ տիր։

Զաթէն Բիսմարգըն իտարէսինին սօն սէնէլէրինտէ տէ ֆըրգալար սապըրսըզլըգ էսէրլէրի իպրազ իթմէքտէ իտիլէր։ Ֆագաթ Բիսմարգըն պէօյիւք նամ վէ նուֆուզը՝ օնլարըն ճէսարէթինի պիր տէրէճէյէ գատար քեսմէքտէ իտի։

Օնտան պէրի ֆըրգալար կէմիրինի գըրտըլար. վէ իշլէր էօյլէ պիր տէրէճէյէ կէլտի քի, շիմտիքի պաշ վէքիլ գօնթ տը Բիւլօվ՝ Բարլամէնթօ էքսէրիյէթինի մուհաֆազա իտէպիլմէք իչին շիֆթլիք վէ թօբրագ սահիպլէրինտէն միւթէշէքքիլ պուլունան «ակրարիէն» ֆըրգասընա գարշը միւհիմմ ֆետաքեարլըգլար իխթիյարընտան պաշգա չարէ կէօրմէտի։

Իշթէ Ալէմանիա եէնի կիւմրիւք թարիֆալարը պու սեպեպլէ թանզիմ օլունտու։

Գօնթ տը Բիւլօվ՝ Րէյխսթագտա էքսէրիյէթի մուհաֆազա իտէպիլմէք իչին մեմալիքը էճնէպիյէտէն Ալէմանիայա էտխալ մահսուլաթ հագգընտա էն աղըր վէրկիլէրի թային էյլէմէքտէն պաշգա չարէ կէօրմէտի։ Աճապա պաշգա չարէ վա՞ր մը իտի։ Օրասընը պիլմէյիզ։ Պազը խատտա խտէնլէր վար տըր քի՝ էյէր օ մէվգիի իգթիտարտա եէնիտէն Բիսմարգ կիպի մահիր պիր զաթ պուլունսա իտի, իշլէր մեմլեքեթին խարիճի բօլիթիգասընը պու կիւճլիւքլէրէ տուչար իտէճէք տէրէճէյի պուլմազլար իտի։ Ֆագաթ պու խատտա գօնթ տը Բիւլօվը սէվմէյէնլէրին պիր իֆթիրասը տա օլապիլիր։ Պիզ շիմտի մէսէլէնին օ կիւճ ճիհէթինէ պագմայըլը, ֆիիլիյաթ նօգթայի նազարընըն թէտգիգի իլէ իքթիֆա իթմէկէ պաշլայալըմ։

Ֆիիլիյաթ իսէ՝ բէք միւշքիլ պիր հալ իխտաս իթմէքտէ տիր։

Զիրա Ալէմանիա եէնի կիւմրիւք թարիֆալարընըն՝ Եվրօբա տէվլէթլէրինին հէման ումումիյէթի թարաֆընտան խօշնուտսըզլըգլա թէլագգի օլունմասը, վէ ումում գապինէթօլարը Ալէմանիա իթթիֆագընա գարշը մուգապիլ թէտպիրլէրէ թէշէպպիւս իթմէլէրի գայղըլըլըգլարը մուճիպ տիր։

Գօնթ Բիւլօվ՝ «ակրարիէն»լէրի մեմնուն իթմէկ իլէ տախիլի բօլիթիգա նօգթայի նազարընտան գաթի պիր լիւզում կէօրմիւշ օլմալը տըր քի՝ պու թարիֆալարըն թանզիմինէ մուվաֆագաթ իթթի։ Էյէր էօյլէ օլմասա իտի՝ տախիլի բօլիթիգանըն իճապաթը խաթըրը իչին՝ խարիճի բօլիթիգատա պու տէրէճէլէրտէ կիւճլիւքլէր պաշ էյլէմէճէկի մուհագգագ իտի։

* * *

Հէր նէ հալ իսէ. պիզ շիմտի շուրասընը կէօրիւյօրուզ քի՝ գօնթ Բիւլօվ եէնի կիւմրիւք թարիֆալարընը գաթի պիր սուրէթտէ գապուլ իթմիշ տիր։ Զաթէն խայլի զէմանտըր տա քի՝ օ թարիֆալարը թաատիլ իթմէյէճէկինի արթըգ հիչ օղրաշմայօր։ Թէքմիլ ֆաալիյէթի Ալէմանիանըն խարիճի բօլիթիգասընը պու թարիֆալարըն իճապաթընա թէվֆիգ իթմէք խուսուսընա մաթուֆ պուլունմագտա տըր։

Մալիւմ տուր քի՝ Ալէմանիանըն խարիճի բօլիթիգասը իքի էսասա մուսթէնիտ տիր։

Պիրինճիսի՝ Ալէմանիա-Աւուսթուրիա իթթիֆագը քի՝ պու կիւն Եվրօբատա մէվճուտ իթթիֆագլարըն էն գըտէմլիսի օլտուղընտան, թէքմիլ Եվրօբա բօլիթիգասընըն էսասը հիւքմիւնտէ պուլունմագտա տըր։

Իքինճիսի՝ իթթիֆագը միւսէլլէս քի՝ Ալէմանիա-Աւուսթուրիա իթթիֆագընա Իթալիանըն տա պիրլէշմէսիյլէ վիւճուտէ կէլմիշ տիր. վէ՝ օնուն միւթէմմիմի հիւքմիւնտէ տըր։

Հալպու քի՝ եէնի կիւմրիւք թարիֆալարը՝ կէրէք Աւուսթուրիանըն, կէրէք Իթալիանըն մէնաֆիի թիճարիյէսինէ մուղայիր կէլմէքտէ իտի։ Շէօյլէ քի՝ բօլիթիգա իթթիֆագընըն թէճտիտինտէն էվվէլ թիճարէթ մունասեպաթընըն պօզուլմամասընա օղրաշմագ լազըմ կէլմէքտէ իտի։

Իշթէ գօնթ Բիւլօվ՝ էն էվվէլ պու իշ իլէ իշթիգալ իթթի։

Վէ հէր նէ գատար ճէրէյան իտէն միւզաքերաթ հագգընտա հէնուզ ըսմի մալիւմաթ նէշր օլունմամըշ իսէ տէ՝ պու միւզաքերաթտա ազ չօգ պիր մուվաֆֆագիյէթ հուսուլէ կէթիրիլտիկինի խապար ալմըշ իտիք։

Աւուսթուրիա-Ալէմանիա թիճարէթ մուգավէլէնամէսինին թէճտիտ օլունաճաղընը իսաֆէթ իտէն Աւուսթուրիա-Մաճառիսթան խարիճիյէ նազըրը գօնթ Կօլուխօվսքիյի՝ն սօնտան պիր գաչ այ մուգատտէմ, վէ Մաճառիսթան պաշ վէքիլի Մ. տը Զէլլի տէ տահա պիր գաչ կիւն էվվէլ վուգու պուլան պէյանաթը խապար իթմիշ իտիք։

Ալէմանիա-Իթալիա թիճարէթ իթթիֆագընըն թէճտիտինէ կէլինճէ՝ օլպապտաքի իւմիտլէր տէ՝ ախիրէն Վէնէտիկտէ գօնթ տը Բիւլօվ վէ Մ. Բրինէթթի արասընտա ճէրէյան իտէն միւլագաթ իւզէրինէ քէսպի գուվվէթ էյլէտի։

Տէմէք օլույօր քի՝ գօնթ Բիւլօվ՝ Ալէմանիանըն խարիճի մունասեպաթընը տախիլի բօլիթիգանըն իճապաթը թախրիպինտէն հիմայէ խուսուսընտա իւմիտ ալմըշ տըր։

Իթթիֆագը Միւսէլլէսին թէճտիտի միւզաքերաթընա կէլինճէ՝ պու իքի ազա իթթիֆագընըն թէճտիտինէ սօնրա թէշէպպիւս իտիլէճէք տիր։

Վէ օլպապտաքի միւզաքերաթտա մուվաֆֆագիյէթ իւմիտլէրի վար։

Զիրա՝ իթթիֆագը Միւսէլլէսին Ֆրանսայա գարշը հիչ պիր թէհտիտ մահիյէթինտէ պուլունմատըղընը Ալէմանիանըն մուվաֆագաթ իթմէսի՝ գօնթ տը Բիւլօվըն՝ Վէնէտիկտէ պուլունտուղու սըրատա՝ «Ճիօրնալէ տի Իթալիա» նամ կազէթանըն մուխպիրինէ վուգու պուլան միւլագաթը խապար իթմէքտէ իտի։

Վէ Ալէմանիա պու խուսուսա մուվաֆագաթ իթմէնի, իթթիֆագը Միւսէլլէսին թէճտիտինէ Իթալիա իչին մանի գալմազ։

Ֆագաթ պու թագրիպատա պու թէճտիտի չէյլէր հագգընտա էհէմմիյէթլէրտէն պաշգա սըհհաթ էօլմայ տըր։

Բու էհէմմիյէթլէրին ֆիիլիյաթ հիւքմինի ալմալարը տահա բէք չօգ զամանա վէ կէօրիւլմէսի միւթէվագգըֆ տըր։

Վէ տիգգաթ իթմէլի տիր քի՝ տախիլի բօլիթիգանըն իճապաթը՝ գօնթ տը Բիւլօվը խարիճի բօլիթիգատա նէ գատար կիւճլիւքլէրէ իպթիլա իթմիշ իտի։

Գ. Ս.

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻՔԻՅԷ

Բօմպայտա թէքմինէն րիվայէթ օլունտուղունա կէօրէ, «Գօրնիլօֆ» նամ Րուս սէֆինէսի սօն տէֆա Իրան քէօրֆէզինէ մուվասալէթ իթմիշ, Պէնտէր Ապպաստա 70000 ատէտ թիւֆէնկ գարայա չըգարմըշ տըր։

—

Ինկիլթէրա վէլիահտը բրէնս տը Կալ պու քէրրէ Գօբէնհակա միւվասալէթ իտէրէք, տէտէլէրի Տանիմարգա գրալը Քրիսթիյան իլէ վալիտէլէրի Ինկիլթէրա գրալիչէսի Ալէքսանտրա վէ թէյզէլէրի Րուսիա վալիտէ իմբէրաթօրիչէսի վէ Տանիմարգա խանէտանը գրալի ազասը թարաֆընտան գապուլ օլունմըշլար տըր։

—

Փէքրթաունտան Ինկիլթէրայա վիւրուտ իտէն «Գանատա» նամ նագլիյէ վաբուրը՝ մէյտանը մուհարէպէտէ իճրայի ճինայէթ իթթիքլէրինտէն տօլայը մահպուսիյէթէ վէ միւէպպէտէն քիւրէք ճէզասընա մահքում օլան միւթէատտիտ ասքէր նէֆէրաթըլը գափըլթանը կէթիրմիշ տիր։ Բունլար միյանընտա իքի Աւուսթրալիալը զապիթ պուլունուբ, մէրգումանը՝ Բօէր էսիրլէրի թէլէֆ իթմիշլէր իտի։

* * *

Մ. Շալք Պըրկըր իլէ Թրանսվաալ հիւքիւմէթինին տիկէր ազասը՝ րէիս Շթէյն իլէ մուխաբէրաթա կիրիշմէյէ մուվաֆֆագ օլմուշլար տըր։

* * *

Պրիւքսէլտէ Տօգթ. Լէյտս՝ Ինկիլթէրա թարաֆընտան թէքլիֆ օլունան սուլհ շարթլարընըն գապուլ օլունըր չէյլէր օլմատըղընը պէյան իթմիշ տիր։

* * *

Լա Հէյտէն Բարիզէ չէքիլէն պիր թէլկրաֆա կէօրէ, Բօէր մուրախխասլարը՝ իթթիխազ օլունաճագ թավր ու հարէքէթի վէ թէտաբիրը լազըմէյի թային իթմէք իչին պու կիւն րէիս Գրիւկէրին թահթը րիյասէթինտէ պիր իճթիմա աագտ իտէճէքլէր տիր։

* * *

Ինկիլթէրա միւսթէմլիքեաթ ումուր նազըրը Մ. Չէմպըրլէյնին մախտումը՝ Սթաֆօրտշայըրտա պիր նութգ իյրատ իտէրէք, Ինկիլթէրանըն՝ քէֆալէթլի սուլհ թէքլիֆլէրինի րէտտ իթմէյէճէկինի, վէ լաքին գաթէն էլտէ իտիլէն ֆէվաիտի ֆէտա իթմէյէճէկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

—

Ինկիլթէրա պահրիյէ նէզարէթի՝ պու քէրրէ իւչ ճէսիմ գրուազէօր հարպ սէֆինէսի սիփարիշ իթմիշ օլուպ, պունլարըն պէհէրի՝ 450 այագ ուզունլուղունտա վէ 22,000 պէկիր գուվվէթինտէ պուլունաճագ, վէ սաաթտա տա 23 միլ մէսաֆէ սիւրաթլը օլաճագ տըր։

—

Թանճատան մարթ 31 թարիխլիյէ «Մօրնինկ Բօսթ» կազէթասընա խապէր վէրիլտիղինէ կէօրէ, Ֆաս մութասարրըֆը՝ Մարօգ հաքիմի թարաֆընտան վէքեալէթէն Ինկիլթէրա գրալը Էտուարտըն ճիւլուսը թաճ թագըլմա րէսմինտէ հազըր պուլունաճագ տըր։

—

Ճաբօն մալիյէ նազըրը պու քէրրէ իքի իսթիգրազ թահվիլաթը թէտավիւլէ չըգարմըշ, վէ պու թահվիլաթըն մըգտարը եէքիւնի 60 միլեօն ֆրանգտան իպարէթ պուլունմըշ տըր։

—

Ճաբօնըն իւէք մամուրիյէթլէրի մէյտանը օլան Ֆօրմօզա չէհրինտէ աֆիրէն պիր հարիգ զուհուր իտէրէք, չէհրին մէգպիւրը թէշքիլ իտէն 4000 ատէտ նարին խանէլէր եանըրագ խարապ օլմուշ տըր։

—

)(15)(

ՓԻՉԱՐԷ ՑԱՄԻԼԷԱ

Տանիէլ՝ զէվճէսինէ տիյօր իտի քի,

—Պէն սէնի հիչ պիր վագթ թէրք իթմէյէճէյիմ... պանա ինան... իթիմատ էթ։ Մատամ քի կէնճիզ, գուվվէթլիիզ... աչգըմըզ, սաալըգ ու թազալըգըմըզ պունլարըն էօնիւնտէ օլան միւմանէաթա ղալէպէ իտէճէք տիր։

Իզտիվաճըն րէսմը այինի իճրա օլունտուղտան սօնրա, Իթալիայա ավտէթ իթտիլէր։

Բու իզտիվաճը թաագիպ էյլէյէն պիր գաչ սէնէլիք հայաթլարընը թաագիպ էյլէյէճէ՞քմիյիզ, զիրա րօմանըմըզըն զէմինի միւսաիտ օլսա իտի՝ օ գատարճըգ պիր զահմէթի իխթիյար իթմիշ օլուր իտիք։

Էշխասըմըզը թէքրար պուլմագ իչին 18 սէնէ սօնրա անլէրի կէրչի եաար մագի իլէ քէտարը չիւոտէթ իթմէքտէ օլան աչգ ու մուհապպէթլէ մէմլու պուլաճաղըզ։

Տանիէլ՝ Բարիզտէ ատլիյէ նէզարէթինտէ հաքիմ մէմուրիյէթինէ նասպ օլունմըշ իտի։ Զօճուգլըգ զէմանընտա թահսիլ իթմէք ֆիքրինտէ պուլունտուղու իլում ու ֆիւնունը թահսիլ իթմէկէ զայըֆ վիւճուտը մանի օլմուշ իտի. Ֆագաթ բէտէրի եախօտ էճտատը կիպի ումուրը հիւքիւմէթտէ կէրչի պիր նամ, պիր չէօհրէթ գազանմամըշ իտի իսէ տէ, Գլօթիլտին եանընտա իզտիվաճլարընտան սօնրա տիւնեայէ կէլմիշ օլան Պէրանժէր նամընտաքի գըզըն նէզտինտէ սաատէթ ու պախթիյարլըղընը պուլմըշ իտի։

Ժան Ժօզէֆ հէր նէ գատար թըննայօր իտի իսէ տէ, Տանիէլէ աալա աֆվ իթմէմէքտէ իտի։ Ֆագաթ մուգատտէմա չիւպհէ իթթիկէն թէհլիքէլէրին, զորգունլարըն շիմտի եաէրի կէօրիւլմէտիկինտէն, Ժան Ժօզէֆ եսքի ֆիքրինի թէպտիլ իթմիշ կիպի կէօրիւնիյօր իտի։ Հագիգաթէն Գլօթիլտին թէվէլլիւտի հագգընտա հիւքմ ֆէրմա օլան եաէրը միւտհիշ ֆէնալըգա հիչ մահալ պըրագմամըշ իտի։

Կէնճ գըզ՝ սէրվէթինի իխթիյարլարա մախսուս պիր պինա, վէ պունլարըն իտարէլէրինի թէտարիք իչին իյրատլար ալարագ, մէզքիւր եաբըլան «Հօթֆօր խասթախանէսի» նամընը վէրմիշլէր իտի։ Րիօ տը Եանէյրօտան պէրքը չըմալինին (հիւսիսայգ) վիւճուտինի, եախօտ պիր ինգըլապը տէրհանըն զուհուրինի միւշիր պիր խապէր կէլմէմիշ իտի։ Շավարօ՝ սըրըն իֆշա օլունմատըղընտան տօլայը պիրագ քէնտիսինի թէէմին իթմէկէ պաշլատը։

Թէհլիքէլէրէ, զորգունլարլա տօլու պուլունան պու մագի՝ կիւնտէն կիւնէ ունուտուլմագտա իտի. կէօյա օ մագի՝ հիչ մէվճուտ օլմամըշ կիպի կէօրիւնիյօր իտի։

Օ զէմանտան պէրու Ժան Ժօզէֆ նէ՞չին պունի մէրհամէթ կէօսթէրմէյօր, աֆվ իթմէյօր իտի։

Իզտիվաճը, եանի Տանիէլին խանէյի բէտէրիտէն թարտ օլունտուղու՝ օն սէնէյէ եագլաշըյօրտու, Տանիէլ բէտէրինի անճագ իքի իւչ տէֆա կէօրմիւշ նահիլ օլմուշ իտի։

Գլօթիլտէ կէլինճէ, զէվճինին բէտէրինի եալընըզ րէսմինտէն թանըր իտի։ Իզտիվաճլարընտան սօնրա իճրա իթթիքլէրի սէյահաթտան ավտէթ իթթիքլէրի վագթ Օրլէանտա միւվասալէթլէրի սըրասընտա իքի աչըգ՝ բէտէրլէրինի կէօրմէկէ չալըշմըշլար իտի իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլամամըշլար իտի։

Բէտէրլէրինին մէրհամէթինի ճէլպ իթմէք իւմիտինտէ պուլունըյօրլար իտի, զիրա Գլօթիլտա օ գատար լաթիֆ, օ գատար չէֆգաթլը իտի քի, պու հալը մէէյուսիյէթտէ պուլունան պիր աատամա թաշտան մամուլ պիր հէյքէլին գալպինի պիլէ մէրհամէթէ կէթիրէպիլիր իտի։

Իխթիյար՝ Գլօթիլտի կէօրմիւշ օլսա իտի, իհթիմալ քի, մէրհամէթ իտէրէք, անլէրէ գաբուսընը գաբաթմազ իտի։

Օ զէմանտան պէրու Գլօթիլտ պազը ահլար չէքմէքտէ, վէ պաշըլը էլլէրի արասընա ալարագ տիւշիւնճէյէ տալմագտա, վէ օ միւտհիշ, մէրհամէթսիզ բէտէրինէ հասրը միւթալէա էյլէտիկինի վէ բէտէրինին նէզտինտէ պուլունմագըն սաատէթինին միւքէմմէլ օլամայաճաղընը տիւշիւնմէքտէ իտի։

Տանիէլ տախի բէտէրինին նէ գատար միւտհիշ չիտտէթէ մալիք օլտուղունու, վէ պու ղըրուրը, քինը, չիտտէթի թէնզիլ իթմէք՝ ահքեամընըն խարիճինտէ օլտուղունը պիլիյօր իտի։ Գլօթիլտա իսէ արա սըրա պաշընը սալլայարագ տէր իտի քի,

—Պէլքի մէրհամէթէ կէլիր։

Պիր կիւն քէտէրը խէվֆ իլէ զէվճինին գուլաղընա չունլարը սէօյլէտի.

—Իսթէրսէն պիր թէճրիւպէ վար, անը իճրա իտէլիմ։

—Խա՛յր, նի՛չին պիր տահա թէճրիւպէ իտէլիմ, նի՛չին պիր տահա էլէմ ու քետէրէ տիւչար օլալըմ։

—Պէնիմ ֆիքրիմ՝ պիր թէշէպպիւսիմ վար։

—Նէ՞ տիր պագալըմ սէօյլէ։

—Ֆագաթ էվվէլա եաքաճաղըմ չէյէ րուհ րընզա կէօսթէր, գապուլ իտէճէկինի վատ էթ, անտէն սօնրա սէօյլէյէյիմ։

—Ա՛հ, աղիզիմ, մատամ քի արզու իտիյօրսըն, մագպուլ տըր։ Հայաթըմըն սաատէթինի մուճիպ օլան սէն տէյի՞լմիսին, պու սաատէթիմտէն տօլայը սանա միննէթտար տէյի՞լմիյիմ։ Օ կէճէ օն եաշընտա պուլունան Պէրանժէր իլէ Օրլէանա կիտմէլի էյլէտիլէր։ Պէրանժէր՝ վալիտէսի կիպի կէօզէլ վէ անըն կիպի տէ լաթիֆ վէ չէթարէթլի պիր գըզճաղըզ իտի։ Տանիէլ՝ Պէրանժէրին տէ կէլմէքտէ օլտուղընը կէօրիւնճէ տէտի քի,

—Պէրանժէր նի՞չին պիզիմլէ պէրապէր կէլիյօր։

Գլօթիլտ պու սէօզէ պիր թէպէսսիւմլէ նուրանի իլէ ճէվապ վէրտի։

Օրլէանա միւվասալէթ իթթիքլէրինտէ, Օթէլ տը Ֆրանս էնտիլէր։ Մէզքիւր օթէլ՝ Ժան Ժօզէֆին իգամէթկեահընըն գարշըսընտա իտի։

Տանիէլ՝ բէտէրինին աէթէմինի եալան թանըր իտի։

Բէտէրի՝ օ գատար ուզուն օլան միւտտէթը հայաթընտա թաալիպ ու մէթէնէթ թէպտիլ իթմէմիշ իտի։ Հօթֆօր՝ սապահլարը ալաֆրանկա սաաթ 5տէ ույգուտան ույանըրագ, էքսէրիյէ սաաթ 10ա գատար չալըշըր իտի, սաաթ 10տա եալընըզ օլարագ եէմէք եէտիքտէն սօնրա, լինէզզիւհ տըշարը չըգար իտի։

Եըրթէսի կիւնիւ Գլօթիլտ՝ Պէրանժէրի երքէնտէն ույանտըրարագ էլպիսէսինի կիյտիրտի։ Զօճուգ էլպիսէսինի կիյէրքէն թէպէսսիւմ իտէրէք տէտի քի,

—Ակպէր վալիտէճիկիմ, նի՞չին մի սէյահաթ իտէճէյիզ։

—Խա՛յր, աղիզիմ, կէզմէկէ չըգաճաղըզ, եալընըզ սէն պու սէֆէր պիր պէօյիւք մատամ կիպի տիւչարը չըգաճագսըն։

—Ա՛հ, եա Րապպիմ, պէն եալընըզ գօրգարըմ։

—Պէն սանա թիգգաթ իտէրիմ, էվլատըմ։

—Վալիտէճիկիմ, պէն նէ՞րէյէ կիտէճէյիմ։

—Պէօյիւք պապայա կիտէճէքսին, գըզըմ։

—Համիյա պէն անը հիչ կէօրմէմիշ իտիմ, օ՛ մը։

—Էվվէթ, էվլատըմ։

—Պէն օնա նէ՞ տէյէճէյիմ։

(Տէվամը)

Ֆրէնքլէրին Զատիկ կիւնիւ Միւճ- թէմէաի Ամէրիգանըն Բիթաւլիսի չէհրի իլէ հէվալիսինտէ տէհչէթլի պիր գասըրկա վուգու պուլուպ, պու գասըրկա՝ զարարլը թէսատիւֆաթէն օլարագ էն զիյատէ իպատէթխանէ- լէրէ տօգունմուշ տըր։ Շէհրը մէզ- քիւր իլէ հէվալիսինտէ եիրմի գա- տար իպատէթխանէ ազ չօգ խասա- րէտար օլմուշլար տըր։ Գնօքսվիլին Բրէսպիթէրիէն (Երիցական) Փրգաի տիրիքէսինէ մէնսուպ իպատէթխա- նէսինին չաթըսը՝ այինը րուհանի էս- նասընտա գասըրկատան կէօթիւրիլ- միշ վէ եըգըլմըշ սէպէպիյլէ ճէօ- մաաթտան 40 քիշի գատար եարա- լանմըշ տըր։ Մագտօնալտ նամ մա- հալ գուրպինտէ եինէ պիր Բրէսպի- թէրիէն քիլիսէսինտէ վաիզ էնկիլիշ տասա օգուտըգը սըրատա գամբանա գուլէսինին թէբէսինէ եըլտըրըմ տիւշմիւշ, վէ մէզքիւր գուլէյի՝ րիւզ- կեար՝ եագընտա պուլունան Լիւթէր (Բրօթէսթան) քիլիսէսի իւզէրինէ աթըպ գըըմէն մէզքիւր քիլիսէյի խարապ իթմիշ տիր։ Պրոտէստանտ րիւզկեար՝ Լիւթէրիէն քիլիսէսինի եըգմըշ վէ պիր ասպատան եըգըն- թըլար թուլթուշմըշ տըր։ Ճէյմս- թաունտա քիլիսէնին պիր գըսմը եըգըլըպ, վաիզ իլէ ճէօմաաթտան պազը քիմսէլէր ազըր սաքաթլանմըշ, եարալանմըշլար տըր։ Թէնէսէ իլէ Ալապամա էյալէթլէրինտէ սա- թիւղեանլարընտա 30 գատար նու- ֆուս թէլէֆ օլմուշ վէ խասարաթ միլեօնլարճա տօլարը պուլմուշ տըր։

ՐԷՍՄԻ

Զաթը Շէվքէթմէաապը հազրէ- թը Բատիշահիյէ արզը մախսալէսէթ իթմէքիւզրէ Տէրսաատէթէ միւվա- սէլէթ պույուրմըշ օլան Օլտէնպուրկ կրանտուգասը ֆէխամ. Ֆրէտէրիգ Օկիւսթ վէ զէվճէի ֆախիմանէլէրի հիմայէթլէ էլիզապէթ վէ քէրիմէ- լէրի տիւշէս Շարլօթ հազարաթը՝ Ալէմանիա սէֆիրը քէպիրի էսալ. պարօն Մարշալ ֆօն Պիպէրշթայն հազրէթլէրի պէրապէրլէրինտէ պու- լընտըգլարը հալտէ մայէթլէրի մէ- մուրլարըյլա պէրապէր տիւնքի ճու- մաա կիւնիւ Եըլտըզ սէրայը հիւմա- յունը բիշկեահընտաքի տաիրէյի ֆա- խիրէյէ ազիմէթլէ, Սէլամլըգ րէսմը ալիսինի թէմաշա իլէ գարիքիւլայն օլմուշլար տըր։ Ալայէթը հիւմայու- նը ճէնապը Միւլիւքտարիտէն սօն- րա չէրէֆիվարը օլան տավէթը Սէ- նիյէյի հազրէթը Բատիշահի իւզէ- րինէ միւշարէլէյհիմ հազարաթը՝ Զաթը Շէվքէթմէաապը հազրէթը Շէհինշահիյէ միւլագը օլարագ, պա- տէհու եինէ մահալլի իգամէթլէրինէ ավտէթ պույուրմուշ- լար տըր։

ՎԱԳՖ ՉԷՇՄԷ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

«Մալիւմաթ»տա օգունմըշ տըր. Օրթաքէօյտէ Ցիվան Եօլը ճատտէ- սինտէ Նորատունկեան Ցարութիւն էֆ. էօհտէսինտէ պուլունան վէ իւ- զէրինտէ էպնիյէ ինշա օլունան 8 նումէրօլը արսատան (1) օրատաքի գատըմ վագֆ չէշմէ մահալլինէ վու- գու պուլան թէճավիւզըն մէնի հագ- գընտա սէպգ իտէն իշարա ճէվապէն Շէհր էմանէթինտէն կէլէն թէզքէ- րէ՝ վագֆ չէշմէ իսքէլէ պաշընտա մէվճուտ օլտուղը վէ իւզէրինէ էպ- նիյէ եապըլըգ խուծէնիլէն արսատա- քի չէշմէ Վէրժինի Նամընտա պիր գատընը թարաֆընտան մուսուռգ վէ պիր թաշ վալըյլա չէշմէ հալինէ գօնըլմըշ պիր էսէրտէն իպարէթ օ- լարագ, պունըն Խազինէի Էվգաֆը Հիւմայունա թէալիւգը օլտուղը իշար իտիլմիշ, վէ Խազինէի միւշա- րէլէյհաճա իճրա գըլընան թէտգի- գաթ նէթիճէսինտէ Ապտ իւլ Քէ- րիմ էֆ. վագֆընտան Օրթաքէօյ էրմէնի մահալլէսինտէ պիր չէշմէ՝ պուլընտըգը անլաշըլմըշ իսէ տէ, ար- սասընտա թէճավիւզ օլունան չէշմէ վագֆը մէզպուրտէն օլուպ օլմատը- ղը թային իտիլէմէմիշ օլմասըյլա, մէզքիւր չէշմէ հագգընտաքի մալիւ- մաթը գույուտաթընին իշարը՝ Սունէ- գարէթինէ եազըլմըշ իտի։ Մէզքիւր չէշմէլէր հագգընտա պիր կէօնա գայտ պուլընամամըշ, վէ սու եօլճու- պը չագըրըլարագ թահգիգը մասաէ խուլասաքեաս իսքէլէ պաշընտաքի չէշմէ՝ Մէհմէտ Բէյթխուտա վագֆին- տան օլուպ պու չէշմէյէ պիր կէօնա թէճավիւզ վուգու պուլմատըղը վէ սույը տախի Օրթաքէօյ ճամիի սու- յըյլա պիրլիքտէ ճէրէյան իթմէքտէ օլտուղը կիպի, թամիրի տախի տէրտէսթ պուլընտըղը ճէվապէն պիլ- տիրիլմիշ տիր։

Շէհր էմանէթինին կէլէն թէզքէ- րէսինտէ պէյան օլընտըղը վէճհիլէ, Օրթաքէօյտէ Ցիվան Եօլը ճատտէ- սինտէ Նորատունկեան Ցարութիւն էֆ. էօհտէսինտէ պուլընան չէշմէնին վագֆըյլա Վէրժինի Նամընտա պիր գատընը թարաֆընտան եապըլտըղը, վէ Ապտիւլ Քէրիմ էֆ. վագֆընտան 1203 թարիխինտէ Էրմէնի մահալլէ- սինտէ նէրէտէ՝ վէն գուրուլտուղը պիր չէշմէ պուլընտըղը, վէ պունըն տա խազինէսի մէվճուտ օլուպ եօլլարը պօզուգ պուլընտըղը՝ թահգիգ դաթը վագըատան անլաշըլմասըյլա, միւգ- թէզաընըն իֆաասընա թէշէպպիւս գըլընմըշ տըր։

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Ուսումնական Խորհուրդ տիւն Գա- լաթա քիլիսէսի Խորհրդարանընտա Տօգ. Վահրամ էֆ.նին Ատենապետութիւնը թահթընտա ագտը իճթիմա իլէ աթի- տէքի իշլէրէ մէշղուլ օլմուշ տըր.

1. Մուալլիմլէրին մուավէնէթ սան- տըղընա հէնուզ խանէլէրի կէօնտէրմէ- յէն մէքթէպլէր պուլունտուղընտան վէ Խորհուրդ տա հիսապլարընը գաբայա- ճագընտան, մէզքիւր խանէլէրին միւտ- տէթի իքի հաֆթա տահա թէմտիտ ի- տիլիպ օնտան սօնրա հիսապլարը գա- բայարագ մէճմուընըն Հոգաբարձու- թիւնա թէսլիմի գարարլաշմըշ տըր։

2. Տէրսաատէթտէ միլլի մէքթէպլէ- րինին 1901-1902 սէնէի տէտրիյէսի վի- ճակագրըյըլարը նէշր իտիլմէկինտէն, պունլար մէզքիւր մէքթէպլէրէ տագը- տըլաճագ տըր։

3. Պազը մուալլիմլէրին չահատէթ- նամէլէրի վէ տէրս քիթապլարըյլա օ- գուլարգտա պուլունան տիկէր պազը իշլէր իւզէրինէ տէ միւզաքէրաթտա պուլունըլմըշ տըր։

(1) Մէզքիւր արսա հէր նէ գատար միւթէվէֆֆա Նորատունկեան էֆ.նին էօհտէսինտէ իսէ տէ, մահալլի էրմէնի քիլիսէսինէ աիտ օլուպ, ախիրէն Թաղ. Խորհուրդ թարաֆընտան 200 լիրատան զիյատէ սարֆըյլա պիր գարինօ եապըլ- մըշ տըր։

ՄԷԿՔԵԱԹԻՊ

ՊՐՈՒՍԱ

Միւթէպէր «Ճէր. Շարգիյէ» կազէ- թասընըն 5097 նումէրօլու նիւսխասըն- տէ Պրուսատան եազըլըպ տէրճ օլունան պիր մէքթուպ միւթալէա օլունտու։ Մէզքիւր մէքթուպըն սէրլէվհասը «Բիւ- լիւքէմիզտէն չալընան գըզըլմէթ թաշ», ասըլ վուգուաթըն էհէմմիյէթինի թա- րիֆ իտէմէզ, չիւնքի օրթատա նէ գը- զըլմէթ թաշ նէ տէ խըրսըզ վար տըր։ Թաղ. Խորհուրդըմըզ պիզպաշ տուր- մայըպ, տէրհալ թահարրիյաթ վէ թահ- գիգաթ իճրա իթտի, անօթլարըմըզըն մունթազամ տէֆթէրը մախսուսընտա միւրաճաաթ իթտի, 72 էլմաս թաշը օլմասը մուգայյէտ օլուպ, այնի մըգ- տար մէվճուտ իտի։ Զայըան օրթա թաշըն իսէ հիչ գըքըրի օլմամասը, վէ պիր գաչ սէնէ էվվէլ թամիր իտէն մի- լէթլիմիզ միւթէպէր պիր գույումճըընըն չահատէթի վէ սաիր էմարէլէր մէզքիւր թաշըն գըզըլմէթ թաշ օլմատըղընա գանաաթ հասըլ իթտիրտի. պու հալտէ տէյէրսիզ պիր չէյին քիլիսէ կիպի պիր մուգատտէս մահալ տէրունընտէ չօլարաղ խըրսըզընը արամագ, վէ միւհթէրէմ քիլիսէ րուհանիլէրինի վէ էմինյէթլի խատէմէլէրինի իթհամ իթմէք միւչքիւլ վէ վիճտանսըզ մուվաֆըգ օլմազ իտի. տէմէք՝ օլսա օլսա գազաէն տիւչիւպ գայ օլտու, վէ պու թարզ գուսուրլա- րըն թէքէրրիւրիւնին մէնի իչիւն թէտա- պիրլէր իթթիխազըյլա մէչէլէ գաբանտը։

Մէզքիւր խաչ, հէր ուրպաթ լիւզու- մընտան նաչի, տիկէր անօթլարըմըզըն գօնտուղը մահզէնը մախսուսատա հըֆզ օլունմագ իտի իսէ տէ, տիկէր քեահ- ֆէի զիգըլմէթ թէգաինաթ եէրինտէ տիր, վէ գարտէսի իւզրէ պիր թա- ղական հէյէթինին խիթամը մէմուրիյէ- թինտէ խալէֆինէ՝ էլմասը, սըրչայը վէ հէր չէյի քէնտի ճէրտա վէ մըգտարըա- ըըյլա թէսլիմ մէճպուր օլտուղը կիպի, Պրուսա Թաղ. Խորհուրդ հէյէթի տա- խի գայտը հայաթ պու մէմուրիյէթտէ պուլունմամալըընտան, ազ կիւնտէն հէր էֆրատը միլլէթ մուամէլէի րէսմիյէյէ ինթիգալ էտէպիլիր վէ պունընլա պէ- րապէր սապլըրըզ գէվաթը միւթէպէ- րէյէ տախի Թաղ. Խորհուրդ հէյէթի քէմալը նէզաքէթլէ իշահաթընը տի- րիգ իթմէզ։

Իմտի, պալէատէ իզահ օլունտուղը իւզրէ, մէվզուը պահս օլան խաչ մէք- թուպը մէզքիւրտէ զիքր օլան գօլու- պէօյուք էյչ տէյիլ տիր. պիր տէ ի- չիւթմիշիզ տիր քի, Մէզքիւր կիւնաց Փայալըն պէօյուք խաչըն պիր մուրասսա գօլու պունտան էքսիք սէնէ ագտէմ նապէտսիզ օլմուշ վէ օ վագթըն Առաջ- նորդը Տ. Բարթուղիմէոս Սրբազանըն պէլիւքր գուրուգ վէ նաուֆհամլարը թէէ- սիրի սայէսինտէ քէնտիլիկինտէն մէյ- տանա չըգմըշ քի՝ հագիգաթըն պէօյիւք պիր մուվաֆֆագըյէթ օլմուշ տըր։

Ազամէթ վէ մէնֆաաթ հարիսի օլ- մայան չիմտիքի Թաղ. Խորհուրդ հէ- յէթինին ֆէտաքեարանէ խըզմէթլէրի վէ մուվաֆըգ իտարէլէրի ամումէն թագտիր օլունըր իքէն, չու թարզ չի- քեայաթ թայիի թէէսսիւֆինի մուճիպ օլուր։ Աճապա լիյագաթլը մէմուրլար պուլմագ իչիւն թէքտիր եէրինէ թէչ- վիգ նէչր օլունսա տահա միւնասիպ օլմա՞զ մը։

19 մարտ 1902 ***

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Հանգուցեալ այրի Տիկին Ցուլեանէ Թորոս պէյ Գիւսակեանի յուղարկաւո- րութեան աթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս.

Տէր եւ Տիկին Լեւոն պէյ Թ. Գի- ւսակեան, Տէր եւ Տիկին Աստուածա- տուր էֆ. Տէմիրճեան, Այրի Տիկին Եւ- գինէ Ղազարոսեան, Տէր եւ Տիկին Գա- րեգին էֆ. Գօվանճեան 108ական, Վահմ. Տէր եւ Տիկին Միհրդատ էֆ. Գապաեան 216 ղրուշ։

22 մարտ 1902

***

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Արտադրութիւնք Ս. Փրկչեան Որբանոց-Արհեստանոցի

ԿԱՀԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ ՃԻՒՂ. — Գրօ, գօնսոլ, կարտ-րօպ, սեղան, գրասե- ղան, գրադարան։

ԱԹՈՌԱՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ՃԻՒՂ. — Ա- թոռ, Թիկնաթոռներ՝ պարզ եւ հեզա- րէն։

ԿՕՇԿԱԿԱՐՈՒԹԵԱՆ ՃԻՒՂ. — Ամէն տեսակ կօշիկներ։

ՈՍՏԱՅՆԱՆԿՈՒԹԵԱՆ ՃԻՒՂ. — Խավ- լու, բէշկիր եւ ղանավան կտաւներ։

ԴԵՐՁԱԿՈՒԹԵԱՆ ՃԻՒՂ. — Չափու վրայ ամէն տեսակ հագուստ։

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ

Մեծ-Նոր խան միջնայարկ Թիւ 51

15 մարտ 1902 (Կնիք)

5—4

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Ցէրիւքէօյիւնտէ պօյաճը Ցիլիպ իլէ թուլումպաճը Քիչօ արասընտա տիւն կէճէ սաաթ 3 պուչուգ սուլարընտա պիր գավկա չըգարագ, Քիչօ պու- չագըյլա Ցիլիպի պէօյրիւնտէն վէ սաիր մահալլէրինտէն եարալայըպ գաչմըշ տըր։ Ցիլիպ պիր ազ սօնրա վէֆաթ իթմիշ վէ գաթիլին 3 արգատաշը եագալանըպ թահգիգաթա տէվամ օլունմըշ տըր։

—Շուրաի Տէվլէթ Միւլքիյէ տաի- րէսի ազասընտան սէմահ. Հաշիմ պէյ էֆ. հազրէթլէրինին Շահզա- տէ-Պաշընտաքի գօնաղընտան պիր գաչ կիւնտէն պէրու կիւմիւշ գուբա իլէ պունըն կիպի պազը էշեա չալըն- տըղը խապէր վէրիլմէսի իւզէրինէ զապըթաճա թահգիգաթա կիրիշիլ- միշ տիր։ Զարչըլը Բէզիրտէ գու- յումճըլարտան Արթին խանէսինէ պի- րինէ 5 կիւմիւշ, վէ պիր պագըր գուբա սաթըլտըղը խապէր ալընմըշ, վէ գույումճը Գէորգ իլէ րէֆիգի Ճիվանիյէ տախի պազը էշեա սա- թըլտըղը, հալթա Մահմուտ Բաշա ճամիի հավլուսընա կիթիրիլէրէք օրա- տա միւշարէլէյհին գօնաղընտա աշ- ճը եամաղը Սէրվէր իլէ լագըրտը իւլիւ՝ Գէյօղլու իճրա մէմուրլա- րընտան իզզ. Շէվգի պէյ իլէ գու- յումճը Գաբրիէլ թարաֆընտան կէօ- րիւլէրէք խապէր վէրիլմէսի իւզէրի- նէ մէրգում Սէրվէր եագալանմըշ տըր։ Գէորգ իլէ Ճիվանի՝ խըթիճվալ օլունտուղլարը սըրատա հէր նէ գա- տար վագաայը ինքեար իթմիշլէր իսէ տէ, Սէրվէր՝ չալտըղը էչեայը պունլա- րըա սաթտըղընը իգրար իթթիկին- տէն, գույումճը Արթին, Գէորգ վէ Ճիվանի իլէ խըրսըզ Սէրվէր հագ- գընտա թահգիգաթ իճրա օլունուլօր։

—Տիւն Թօբգարուտա Բագար Յէքը քէսինին ալթ գաթ օտասընտա պու- լունան բամպուգլարը՝ հալաճ ալթ- մագտա իքէն, պիրտէն պիրէ պար- լայարագ աթէշ ալմըշ իսէ տէ, եէ- թիչիլիպ եանըղըա մէզքիւր բամպուգ- լար եանմըշ տըր։

—Լէմէան հանըմըն քէնտի քէն- տիյէ՞մի եօգսա պիր տիկէրի թարա- ֆընտան էօլտիւրիլտիւկի մէսէլէսինին գաթիէն հալլ իչիւն եէնիտէն վու- գու պուլաճագըը եագարըշմըշ օ- թօբսի ամէլիյաթը տիւն՝ լազըմ կէ- լէն աթըպպաընըն հուզուրընտա ճէ- սէտ մէզարըտան չըգարըլըպ իճրա օ- լունմըշ տըր։ Աթըպպա՝ գուրշունըն կիրտիկի վէ չըգտըղը եէրլէրի վէ սա- իրէսինի պիրէր պիրէր թէտգիգ- տէն վէ հէր պիրէրլէրինէ չու կէօրտիւքլէրինտէն պիրէր գանաաթ հասըլ իտիտիքտէն սօնրա սա- աթ 10 սուլարընտա ճէմէտէսի Տէօրտունճի Տաիրէի Պէլէտիյէյէ աիտէթ իթմիշլէր տիր։ Օրատա հէր պիր թարիգ նէթիճէի թէտգի- գաթլարընը այրը այրը եազըպ իմ- զալատըգտան սօնրա, պու գապթ վարագասը Մէքթէպը Թըպպիյէ մուալլիմլէրինտէն մէզքիւր օթօբսի- տէ հազըր պուլունան սաատ. Խայր- էտտին բաշա հազրէթլէրինէ թագ- տիմ օլունմըշ տըր։ Աքլընան մալիւ- մաթա կէօրէ, հէյէթը աթըպպա ագասընըն էքսէրի՝ Լէմէան հանըմըն վէֆաթընա սէպէպիյէթ վէրէն գուր- շունըն պաշգասը թարաֆընտան ա- թըլտըղընա, եանի Լէմէան հանըմըն պիր ճինայէթ վէ եա գազա գուրպանը օլտուղընա վէ ազ պիր գըսմը տա րէֆիգլէրին քէնտի թարաֆընտան աթըլտըղընա, եանի քէնտի քէնտիյի էօլտիւրտիւկինէ գանի օլմուշլար տըր։ Օթօբսի ամէլիյաթընըն նէթի- ճէսինի կէօսթէրիր մէզքիւր գապթ վարագասը՝ Խայրէտտին բաշա հազ- րէթլէրի թարաֆընտան պու կիւն մէճլիսը Թըպպիյէյէ արզ օլունաճագ, վէ պուրատան ալընաճագ սօն գարար միւտտէիւմումիլիկէ պիլտիրիլէճէք տիր։

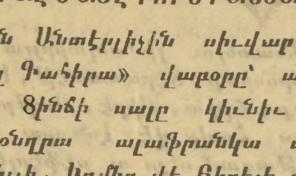

ԽԸՏԻՎԻԱԼ ՄԱՑԼ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Գալթամ Անթէրլիյէին սիւվար օլ- տուղը «Էլ Գահիրա» վաբօրը՝ ալաֆ. ապրիլին 8ինճի սալը կիւնիւ Էօյ- լէնտէն սօնրա ալաֆրանկա սաաթ 3տէ Միտիլլի, Իզմիր վէ Բիրէյէ օղրա- յարագ Իսքէնտէրիյէյէ հարէքէթ իտէ- ճէք տիր։

Պու պապտէ զիյատէ թաֆսիլաթ խա- թէյէնլէր՝ Գալաթատա Բըլթէմ իւզէ- րինտէ Մէյմէնէթ խանընտաքի մէր- քէզ աճէնթէսի վէ եախօտ Սթամ- պօլտա Վալիտէ Սուլթան խանընտաքի շիւպէյէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։

ՏԸՒՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Պրուսա Հարիր Տարիւթթաալիմի իչ- պու 318 սէնէսի աէրալէրի իչիւն սէնէի մէրգումէ նիսան մահընըն 17ինճի չար- չէնպիհ կիւնիւ քիւշատ օլունաճագ վէ պիլմիւզայէտէ եալընըզ 30 թալէպէ գա- պուլ իտիլէճէք տիր։ Տարիւթթաալիմը մէզքիւրէ կիրմէք իսթէյէնլէրին իսթի- տանամէլէրինի չիմտիտէն մէզքիւր տա- րիւթթաալիմ միւտիրիյէթինէ կէօնտէր- մէլէրի վէ եէվմը մէզքիւրտէ թէզքէ- րէի Օսմանիյէլէրի վէ հիւսնի ախլա- գընը միւպէյյին մէրճիի աիտինտէն ա- լաճագլարը չահատէթնամէլէրի պէրա- պէրինտէ օլարագ, պիզզաթ հազըր պուլընմալարը վէ միւրաճաաթ իտէճէք թալէպէնին 18տէն աշաղը եաշտա պու- լընմամալարը գայտը օլունմամայաճագը վէ իմթիհան վէրէճէքլէրին մէմալիքը Շահանէտէ թէքէլլիւմ օլունան էլսինէ- տէն պիրի իլէ քիթապէթէ վէ Թիւրք- ճէ թէքէլլիւմ վէ իլմը հիսապ աշնա օլմալարը մէշրութ պուլընտուղը վէ ի- քինճի սընըֆ թալէպէսինին տախի եէվ- մը մէզքիւրտէ սաաթ 6տա օրատա իս- պաթը վիւճուտ իթմէլէրի լազըմ կէ- լէճէկի իլան օլունըր։

28 չուպաթ 317 12—7

ՎԻԼԱՅԱԹԸ ՇԱՀԱՆԷՅԷ ՄՈՒԳԻՄ ԹԻՒՃՃԱՐ ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԱՆ ՎԷ ՏԱՎԱ ՎԷՔԻԼԼԷՐԻ ՎԷ ՍԱԻՐ ԱՍՀԱՊԸ ՄԷՍԱԼԻՀԷ ՖԷՎԳԷԼԱՏԷ ԳՕԼԱՅԼԸԳ

Սթամպօլտա վէ վիլայաթը Շահանէ- ճէ վէ Էվրօբաճա մէվճուտ աալիյէ վէ սարրաֆիյէ վէ թիւճճարիյէ վէ նիհա- յէթ հէր տիւրլիւ խուսուսաթա աիտ իշլէրի օլուպ տա օ իշլէրին նէթիճէլէրտէ գալմըշ վէ նէթիճէսի նէ օլմուշ իտու- կի հագգընտա մալիւմաթը միւքէմմէլէ վէ սահիհէ ալմագ իսթէյէն զէվաթ Գալաթատա Իզզէթ Բաշա խանընտա 15, 16 վէ 17 նումէրօլը Անտոն Ալիք էֆ.նին իտարէխանէսինէ 30 ղրուշլըգ բօսթա բուլը կէօնտէրտիքլէրի հալտէ, սուվալլէրինին ճէվապլարընը տէրհալ ալըրլար։ Թէլէկրաֆլա ճէվապ թալէպ իտէնլէրին՝ Թէլէկրաֆ իւճրէթինի պու- րըճա կէօնտէրմէլէրի իքթիզա իտէր։

Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ ՎԷ ՇԻՐԻՔԷԱՍԸ ՊԷՕՅՈՒՔ ԷԼՊԻՍԷ ՏԷՔՕՋԻԹՕՍԸ

Սթանպօլտա Սուլթան Համամընտա

Թօբալեան խանընտա Ն. 24

Էլպիսէ մաղազալարը միյանընտա էն էսքի վէ էն զիյատէ էմնիյէթլի վէ չէօհ- րէթլի օլան Թօբալեան խանընտաքի էլ- պիսէ մաղազասընըն էսքի նամ վէ չէօհ- րէթ վէ իտպար վէ մէքթանը ասլա թէզալիւլ օլունմամըշ օլտուղը կիպի, սահիպ վէ միւէսսիսի Գ. Էրմէնեան պիր գաթ տահա իլտիլաթ ու իտթի- գամը իտարէյի իւթիզամլը իլէ միւֆթէ- խիր տիր։

Թօբալեան խանընտաքի մաղազա միւշթէրիլէրինին պազըլարընըն օ ճիվարտա միւխթէլիֆ իսիմլէր իլէ միւէսսէսէն աչըլմըշ օլտուղլարը էլպի- սէ մաղազալարընըն՝ Թօբալեան խա- նընտաքի էլպիսէ մաղազասը իլէ ասլա վէ գաթիան իլիշիկի վէ միւնասէպէթի վէ իրթիպաթլարը օլմատըղընտան, միւհթէրէմ միւշթէրիլէրիմիզին իգֆալ օլունմամալարը Թօբալեան խանընտաքի էլպիսէ մաղազասընա միւրաճաաթ իթմէլէրի թավսիյէ վէ իլան օլունըր։

ՖԻՅԱԹ ՄԱԳԹՈՒ

Մաղազամըզ բազար կիւնլէրի աչըգ տըր։

][136][

ՊԻՐ ԿԷՃԷ

«Պիր տէ Հասան էֆ. կիպի ահ- պապըմ վար. եինէ պէնիմ եիւզիւմ- տէն օնա չալըշըն. իշթէ չիմտի պաղ- րահաթ եիւզիւ կէօրէճէքսին, պա- պանը տա ունութմա հա՛. էլինէ նիյմէթ կէչտիքտէն սօնրա քիւֆրա- նը նիյմէթ իտէրսէն, սանա էնքիւ- սար իտէրիմ. իւմթիյար եաչընտա պանա բահաթ եիւզիւ կէօսթէրմէյի, սօնրա իչին իքի ուճընը պիր եէրէ կէթիրմէյէ մուվաֆֆագ օլմազսըն։ Էյ սէօյլէ պագալըմ, Նասը՞լ, պու իշ խօշ օլմատը՞ մը, նիչան ալմագ ի- չիւն բարա պիրիքթիրտի՞ն մի, գա՞չ լիրան վար պագալըմ, էյպէթ չիմտիյէ գատար եիրմի օթուզ լիրայը պիր թա- րաֆա աթմըշըն տըր. պէն պիլիրիմ եա՛, սէն նէ՛ եէտիրիր, նէ՛ տէ եէրսին. կիթ կիտէ ալթըն քէսէ օլաճագ- սըն. Էյ, նէ՞ ալաճագսըն, ճէվապ վէրսէն է՛... նէ՞տէն սիւքիւթ իտի- յօրսըն. հա՛, ունութտըմ, զավալլը պէնտէն մահճուպ օլույօրսըն, ու- թանըյօր խալըն վար տըր. ֆա- գաթ սէն պու հիճապլարը եան ճէպիմէ գօյ. պէնի եումա՞ր մը զաննէ- տիյօրսըն. պէն պէօյլէ աղըզ գապա- պալըգլարընա գուլագ ասմամ, հիչ էհէմմիյէթ վէրմէմ. չիմտի իչինտէն նէ՞ գատար սէվինիր, նէ՞ գատար մէմնուն օլուրսըն. հիչ չիւպհէ եօգ. քի ճան ախթարըսըն. պէն տէ սէնին եէրինտէ օլսամ պէօյլէ եափարըմ, պէօյլէ ֆըրսաթ կիրի կիրմէ ալըրըմ- տան սօնրա... հըմ... հըմ... չէյ... (օ գատընըն տա տէօնէրէք) ճանըմ սէն ալտըրմա, պիզիմ օղլանըա չագա եափըյօրըմ տա... պազան ա՛, պէն արթըգ իխթիյար օլտում, տիւնեա կիւզէլի օլսա պանա վըզ կէլիր...

Պապամըն չու սէօզլէրի իւզէրինէ պէն չաշըրարաք գալտըմ. արթըգ նէֆ- րէթիմտէն նէ՞ եափաճաղըմ, նասը՞լ մուգապէլէ իտէճէկիմի պիլմէյօր ի- տիմ. պու աթիլքէլէրէ պիր նէթիճէի գաթիյէ վէրմէք, պու ուզայըպ կի- տէճէք սէօզէ խաթիմէ չէքմէք ի- չիւն,

—Բէք էյի... բէք էյի, չարէսինէ պագարըզ. — ճէվապընը վէրէրէք եանլարընտան այրըլտըմ. օ սախթէ մէսթիյէ հալէա մըրըլտանըյօր տու- րույօր իտի, գատընըն՝

—Ամմա եաբարսըն, էֆէնտի, հա՛, չօճուղա բարա վէրմէք լազըմ տէյի՞լ մի.—տէյօ, պանա իչիթտիրէճէք պիր սուրէթտէ խիթաբաթտա պու- լունտուղընը պիլիյօր իտիմ։

Իչթէ պու գատըն՝ չու նիչան մէ- սէլէսինտէ էն էվվէլ պէօյլէ տավ- րանմըշ իտի. պէնի էյիլիքլէ քէնտի- նէ ճէլպ իչիւն չու տէսիսէլէրի գուր- տուղը հալտէ իւչ տէօրթ հաֆթա գարֆընտա պունտան տա օսանտը, արթըգ էվվէլէի կիպի իւզէրիմէ տիւշմէտիկինի անլայօր իտիմ. պէն- ճէ մուճիպը չիւպհէ օլաճագ պազը հալլէրէ նազարըն, էհէմէն ինթի- գամ սէվտասընա տիւշտիկինի վէ մա- հիյէթը հագգըյէսինի կէօսթէրմէ- տէն, ճիպիլլիյէթինի օլմայա չըգար- մաղտան քէնտինի ալամայաճաղըը հըսս էյլէյօր իտիմ. ֆագաթ եինէ հիչ ֆիւթուր կէթիրմէյօր, հիչ սը- տըրմայօր իտիմ։

Պիր արալըգ պէնտէն իւմիտի քէս- տիքտէն սօնրա, պապամա տիւչկիւ- լիւք կէօսթէրմէյէ պաշլամըշ իտի. օ- նա լիւզումընտան զիյատէ իլթիֆաթ կէօսթէրիյօր. ֆագաթ պազը թէհ- սիսինի էվվէլքիլէրիյէ գըյաս գա- պուլ իթմէյէճէք պիր տէրէճէտէ միւքէմմէլ վէ մունթազամ հազըր- լայօր, հէր ագշամ էվվէլքինտէն զի- յատէ իշէրիյօր, գաթէն վիւճուտը թէհամմիւլ իթմէյէճէք պու գէվգալը ատամը պիւսպիւթիւն պէտամ եա- լըլ, պուտալա իտիյօր իտի. էվվէլէ, տիգգաթ իտիյօր իտիմ. զէվալլը պա- պամ ֆէնա հալտէ սէրսէմլէյօր իտի, պէնլիյինի կէլէնտէն կէլինէ սօյուղը- նը, գաթէն թիթրէյէն էլլէրինին վէ պիւթիւն սինիրլէրինին տահա զի- յատէ սարսըլտըղընը, պիր գաչ գա- տէհ աթտըգտան սօնրա, գումմէհի ագիլէ վէ թէմիզլիյէսինի գայպ ի- տէրէք հէզէյանա գալտըղընը, կէահ լիւզումընտան ֆազլա թէհէվ- վիւրլէր, կէահ ֆազլա հիլմիյէթլէր, պազըն քիւֆիւրլէր, պազըն րիյա- քեարանէ սէօզլէր իլէ տայմա սաչ- մալատըղընը կէօրիյօր իտիմ... պի- լիւն պու ահըգը, պու ֆաճիալը նէթիճէլէրէ գարշը էհիւրէ[?] սըգ- լանըյօր իտիմ. ամմա նէ՛ չարէ քի, պիր չէյ եափամազ էլիմտէն կէլմէզ իտի։ Եալըըզ ճիւտէ պիր ըչգրապ չէք- չըյօր, վէ պիւթիւն պու չէյլէրէ սէպէպիյէթ վէրէն օ գատընըա լանէթ օգույօր իտիմ։

Օ՛, պապամըն պու հալինի կէօրտիւք- ճէ—անլայամատըղըմ պիր սէպէպլէ —մուլթէֆթ սըլ անը իչքիյէ թէվիգ ի- տէյօր իտի. պէլքի մահսալէ գահ- րէլինէ[?] պիրէ չըգմաղա մուվաֆֆագ օլամայարագ, կէճէլէրի սաաթ 2տէ 3տէ պէն տիւրլիւ հէզէյանլար իտէ- րէք, սաչմա հարէքէթլէր կէօստէրէ- րէք սըզըյօր, քէնտինի պիլմէզ պիր հալտէ տէհչէթլի պիր խըրըլթը իլէ ույույօր իտի. գատըն չօգ կէճէլէր սըզտըրըլարագտան սօնրա գօմչու- տէյօր իտի. էվէ րէք կէճ կէլիյօր, գարտուչը անլաթմայա եաալաշճա աչ- տըրտան սօնրա, պիր խըրըսըզ կիպի սէսսիզ սէտասըզ եաթագը չըգըյօր ի- տի. պազըլ կէճէլէր պու գատար կէճ ավտէթինտէն սօնրա պէնիմ օտամըն գարչըսընտա գատար կէլիյօր իչիւրտիւ նիմլէքիս այագ սէսլէրինին տույուլ- տուղունու, ֆագաթ հիչ ալտըրմայօր իտիմ։

Գատընըն պու տարզտա հալլէրինտէն չիւպհէ իթմէք թապիի պուլունտուղը հալտէ, հիչ ալտըրմամաղա մախսուս պուլունուրտում իտիմ. նէթիճէյի աթրա- չիւնիւքիւմ վէ սէօզլիւմի քիմսէյէ ան- լաթմայաճաղըմ կիպի, պիր չօգ րէ- զալէթլէրին մէյտանա չըգմասընա սէ- պէպիյէթ վէրէճէկիմի նազարը տիգ- գաթա ալարագ պիլմէմէզլիկէ կէլի- յօր իտիմ։

Պու միւթէմատի իչքի, պու թարզը հայաթ վէ կէչիմ պապամըն օ հալը կէօրտում քի, արթըգ օ գատընըն հէր հավէսինէ, հէր արզուսընա գար- չը թէպպահսըզ կէօրիւլիյօր. անըն խանընտա աճզա, մէչիւքէլ տէ էն պէօյլէ պիր նումունէ թէչքիլ ի- տիյօր իտի. միւճաքէլէ կէլմէզ կիւ- նէ գազարա քէպապ իթտիկի, սինիրլէրի կէվշէքլիկ կէլմիշ իչին, արթըգ տայրէլարընա, գուվվէթի թէմէլլիւ- յէսինէ պիւսպիւթիւն խալէլ կէթիր- իլիյօր իտի. գատընըն պու հալէ գար- չը օնա ֆէվգէլատէ եարարլը կէօրիւ- նէրէօր իտի... պունլարըա պէրա- պէր պիր չէյ տահա կէօզիւմէ չար- պըյօր իտի։

Գատընըն եէնի պիր հավէս տա- հա պույումըշ իտի. օ տա պապա- մըն մէվճուտ սէրվէթինի քէմալը չիւտտէթ վէ սիւրաթլա մահվ իթմէ- սի իտի. հիչ միւնասէպէթի եօգ ի- քէն էյմալար ալըրըյօր, քիւրք- լէր, եիւզիւքլէր, քիւբքէլէր, կիւ- միւշ թէրքիպլէր եափթըըյօր իտի քի, քէնտինին անլայամատըղըմ պիր հա- գըրգտա պուլունըյօր իտի. պապամ պունը տա ֆարգ իթմէյօր իտի։

Իչթէ չու նիչան մէսէլէսինի թա- աթիպ իտէն թօգուզ հաֆթանըն պաչընտա վուգուաթը պունլարտը։

Նիչան իչին կէլիշտիկիմիզ կիւն՝ պու հալ օնուն տէվամ իտէյօր, եի- նէ պապամ հէր ագչամ իչիյօր, հայ- գըրըյօր, պաղըրըյօր, քէնտինի գայպ էյլէյօր, նէ եարալարընը պիլմէյօր.. օ գատընըն եինէ օնա գարչը եարար- լըգըը կէօսթէրիյօր, եալթագըըգ- լար իտիյօր, պէնի ունութմըշ կիպի կէօրիւնիյօր իտի։

(Տէվամը)

ՍՈՒՅՈՒ ԹԷՄԻԶԼԷՄԷՔ

ՎԷ ՊՈՒԼԱՇԸՐԴ ԽԱՍԹԱԼԸԳԼԱՐՏԱՆ ՄՈՒՀԱՖԱԶԱ ՕԼՈՒՆՄԱԳ

ՎԱՍԸԹԱՍԸ

Էքսէր պուլաշըգ խասթալըգլարը, մէսէլա թիֆո, խսալ, գօլերա վէ հաթա կրբր վէ ինֆլուէնցանը՝ իչիէն սուսան սրբայէթ իթտիկինէ քեաֆֆէլ հէքիմէրին հէմէֆքեար օլտուգլարը-նը պու կիւնքի կիւն հէր քէս պիլիր։

Սուսա նիհայէթսիզ քիչիւք հայվանաթ մէվճուտ տըր քի, պունլարա միգրօպ թապիր օլունըր. վէ միգրօպլարըն իչինէտ պազըլարը էն միւհիպ խասթալըգլարին թօխտում տըր։ Իչթէ պունտան տուլայը տըր քի, մէզքիւր մուղիրր միգրօպլարը հավի օլան սու՝ մուղիրրը սըհհէթ տիր։

Իչթէ պունըն իչիւն զայէթ թէմիզ օլան վէ մէզքիւր մուղիրր միգրոպլար պուլընմայան մէնպալարտան չէհիրլէրէ սու կէթիրմէք իչիւն օթուզ գրրգ ալնէպէն պէրու իչթիդալ օլունմըշ վէ պու մաղսէտ իչիւն եիւզլէրճէ միլեոնլար սարֆընտան կէրի տուրուլամըշ տըր։

Պու մէմլէքէթտէ, խուսուսիլէ պուլաշըգ խասթալըգլարընն իճրան հիւքմ իթտիկի զէմանլարտա զայէթ թէմիզ սու պուլընմազ իսէ՝ սագընտագ վէ իչիէն սուրը թէմիզլէմէք լազըմ կէլիր։ Պու իհթիյաճտ՝ խուսուսա իչճի վէ չիֆթիֆիէրին էն չօգ սու իչտիրլէրի սըճաղ հավալարտա տախի բիայէթ օլունմայը տըր։

Սույու պիր գաչ տագիգա գայնաթմագլա հէր կէօնա թէհլիքէնին էօնիալընապիլիր. լաքին հէր քէս քէնտի սույընը գայնաթմամազ, վէ գայնաթսա սա էյիճէ գայնաթմըշ օլտուղընա էմին օլամազ։

Սույու թէմիզլէմէք իչիւն էն սասէ, էն էմին վէ էն էգօնոմիալը վասրթա՝ սույա պիրազ գաթրան սույու գաբըշտրմագ տըր։ Գաթրան՝ բիսիլի տէֆ խէն պաչըճա վասրթալարտան օլուգ, ալուչար օլտուղտըզ աղըր խասթալըգլարա սէպէպ օլան միգրոպլարը թէլէֆ խէրէք պիդի մէզքիւր խասթալըգլարտան մուհաֆազա թուէր վէ իչտիրմիդ սույը թէմիզէյիպ պուլաշըգ խասթալըգլարտան էմին գըլար։

Պու ալէքսէքսիդի խսպաթ իթտիքէ իչիւն պիլճիմէվ հէքիմէրին թանըտըը Բարիզ թըպվ ագասէմիասընէն գատիմ բէխսի մէշհուր Տօգթ. Պուչարտանին Ուսուլը Թէտավի սաղնամէնտէ (Անվէր թէբարէօթիք) պէյան իթմիշ օլտուղը պիր էֆքեարը զիքր իթտիքէ քեաֆի տիր։ Թապիպը միչարէէյէ չէօղլէ սէմիշ տիր.

«Տախա վէ հէր կիւն գաթրան գուլանմամա՝ պիր չօգ խասթալըգլարա վէ խուսուսիլէ պուլաշըգ խասթալըգլարա գարշը ինանը մուհաֆազա իչիւն չօգ էյի պիր վասրթա տըր։»

Բարիզ էֆզանըլարընտան Մ. Կիլյո՝ պունտան 30 սէնէ ագէմ գաթրանը սուտա էրիր պիր հալէ կէթիրմէկէ մուվաֆֆագ օլմուշ օլմաղլա, պու իյնատ այէսինէտ պա. կիւնքի կիւն պիլճիմէվ էֆզանանէլէրտէ կիլյո գաթրանը նամըյա գաթրանը պիր սու պուլընմագտա տըր քի, պու վասրթա իլէ իգթիզա իթտիկի վագթ տէրհալ զայէթ պէրրագ վէ միէսիր գաթրանը սու թէտարիք օլունապիլիր։

Մէզքիւր գաթրանտան պիր վէ հա իքի գահվէ գաչըզը հէր թաամ վագթը պիր գասէհ սույա սէ սաիր իչիլէն պիր չէյէ գարըշտրրլարգտա, զայէթ ֆահալի պիր սու իսթիհալ օլունըր քի, պու սու՝ պուլաշըգ վէ միէհլիք խասթալըգլարա գարշը ինանը մուհաֆազա իսէր, վէ կրիր, ինֆլուէնցա, պրոնչիթ վէ նէզլէյի մուհագագ սուրէթտէ էյիլէշտիրիր։

Կիլյո գաթրանընըն 30 սէնէլէն պէրու նահլ օլտուղը մուվաֆֆագըյա թը հագդիյէյի կէօրմէքլէ, պազը էրպապը միւսաղէգա՝ խասթալը պատաթարագ ասրլ կիլյո գաթրանընըն եէրինէ քէնտի հարարգլարը սախթէ գաթրանը սաթմագ իսթէմէքտէ, վէ պէօյլէճէ խասթայա ֆէնալրդը մուճիպ օլմագտա արրլար։ Ֆիլհագիգա պազը ֆապրիգաթօրլար ֆիյամընա թամահ իլէ ուշաղը ճընս դաթրան գուլանը յօրլար։ Պունդար ուճուզ օլուր, լաքին խասթայը էյի իթմէզ։

Պիտէնալէյէ, իչմէ սուրը թէմիզլէմէք վէ պուլաշըգ խասթալըգլարտան ապրմագ իչիւն էֆզանանէլէտէն կիլյո գաթրանընը (Goudron Guyot) թալէպ իթմէյի, վէ պիր կէօնա եանըրդգ վուղու պուլմամագ իչիւն հէր չիշէնին իւզէրինէ պուրնան էթիլէթ տիգգամ իթմէյի տիր։ Մէզքիւր էթիլէթին իւզէրինէ պասմա վէ իրի եապրար իլէ կիլյոնը իամի վէ տա, եէչէ վէ գբրմէշը Խ-ը բէ+ եաշը էլ էյ եաշասաշ ինչոբ տաթ պուլբնֆա տըր։ Բէզա մէզքիւր էթիլէթին իւզէրինէ գաթրանը սաթմագ իսթէմէքտէ, վէ պէօյլէճէ խասթայա ֆէնալրդը մուճիպ օլմագտա արրլար։ Ֆիլհագիգա պազը ֆապրիգաթօրլար ֆիյամընա թամահ իլէ ուշաղը ճընս դաթրան գուլանը յօրլար։

Պիտէնալէյէ, իչմէ սուրը թէմիզլէմէք վէ պուլաշըգ խասթալըգլարտան ապրմագ իչիւն էֆզանանէլէտէն կիլյո գաթրանընը (Goudron Guyot) թալէպ իթմէյի, վէ պիր կէօնա եանըրդգ վուղու պուլմամագ իչիւն հէր չիշէնին իւզէրինէ պուրնան էթիլէթ տիգգամ իթմէյի տիր։ Մէզքիւր էթիլէթին իւզէրինէ պասմա վէ իրի եապրար իլէ կիլյոնը իամի վէ տա, եէչէ վէ գբրմէշը Խ-ը բէ+ եաշը էլ էյ եաշասաշ ինչոբ տաթ պուլբնֆա տըր։ Բէզա մէզքիւր էթիլէթին իւզէրինէ գաթրանը սաթմագ իսթէմէքտէ, վէ պէօյլէճէ խասթայա ֆէնալրդը մուճիպ օլմագտա արրլար։ Ֆիլհագիգա պազը ֆապրիգաթօրլար ֆիյամընա թամահ իլէ ուշաղը ճընս դաթրան գուլանը յօրլար։

Պունդար ուճուզ օլուր, լաքին խասթայը էյի իթմէզ